

TIETO

Kempeleen lukion opinto-opas

2017–2018

KEMPELEEN LUKIO**PUHELIN****koulusihteeri**

050 316 9593

rehtori

050 568 1915

apulaisrehtori

050 316 9592

opinto-ohjaaja

050 463 6610

keittiö (D-talo)

050 316 9422

siivous

044 497 2615

lahu@luukku.com

SÄHKÖPOSTI

opetus/henkilökohtainen:

etunimi.sukunimi@edu.kempele.fi

hallinto/henkilökohtainen:

etunimi.sukunimi@kempele.fi

koulu:

Lukionkanslia@kempele.fi

KOTISIVU

www.kempele.fi/lukio

POSTIOSOITE

Koulutie 4B

90440 KEMPELE

KÄYNTIOSOITE

Koulutie 4B, Ovi 6

Kempele

Sisällys

TERVETULOA.....	3
LUKIOLAISEN SANAKIRJA	4
KEMPELEEN LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT.....	13
.....	16
KURSSIEN KIRJO, OPS2005.....	17
KURSSIEN KIRJO, OPS2016.....	20
KURSSITARJOTIN	24
OPPIKIRJAT 2017–2018.....	28
MEIDÄN KOULUN VÄKI	35
KOULUN HALLINTO	35
OPETTAJAKUNTA.....	35
MUU HENKILÖKUNTA	36
PALVELUITA	37
OPINTOTUKI	39
AIKOJA.....	40
YLIOPPILASKIRJOITUKSET	40
OPPITUNNIT	41
JAKSOT, KOEPÄIVÄT, KOKEEN PALAUTUKSET.....	41
UUSINNAT ja HYVÄKSYTYN KOROTUS	41
OPINTOSUUNNITELMA	47

*Sivistys***kasvaa ymmärtämisestä**

KEMPELEEN LUKIO

TERVETULOA

Tervetuloa opiskelemaan Kempeleen lukioon. Olet nyt kouluyhteisömme jäsen.

Toivomme, että arvostat saamaasi opiskelumahdollisuutta. Me Kempeleen lukioon kuuluvat olemme ylpeitä koulustamme, sen monipuolisesta toiminnasta, vahvuuksista ja perinteistä.

Viihdymme kaikki paremmin, kun jokainen noudattaa yhteisiä sääntöjä, ottaa huomioon toiset yhteisön jäsenet, huolehtii omista velvollisuuksistaan ja kantaa vastuunsa.

Olet tullut lukioon vapaaehtoisesti. Se ei tietenkään merkitse sitä, että voisit opiskella, jos tai kun huvittaa. Ottaessasi opiskelupaikan vastaan olet sitoutunut koulumme suoritus- ja työskentelyohjeisiin sekä järjestyssääntöihin. Myös lainsäädäntö määrittelee toimintaamme.

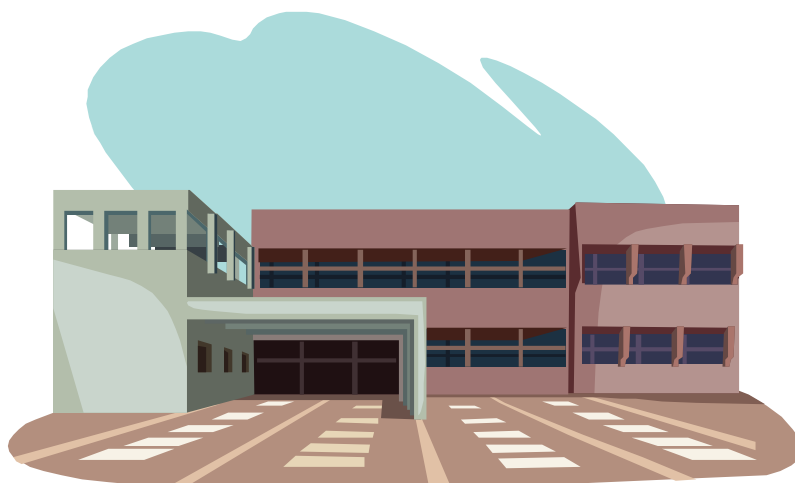
Kaikissa oppilaitoksissa — niin Kempeleen lukiossakin — opiskelu on työtä. Jokaisen, myös sinun, on opittava ottamaan vastuuta omasta opiskelusta, tavoitteista ja niiden saavuttamisesta. Lukio on nuoren tulevaisuuden ja nykyhetken taitekohdassa, ja tietojen ja taitojen kartuttamisen ohella se antaa jokaiselle mahdollisuuden kasvamiseen ihmisenä.

Kouluyhteisössä autamme ja tuemme toisiamme. Voit kääntyä kenen tahansa henkilökunnan jäsenen puoleen aina, kun sinulla on ongelmia. Eikä ongelman tarvitse olla suuri, ongelmaa ei tarvitse edes olla: rupatellessammekin opimme tuntemaan toisiamme ja hahmottamaan asemaamme yhteisön tasavertaisina jäseninä.

Useimmat kouluumme liittyvät käytännön tiedot ja ohjeet on koottu tämän oppaan sivuille. Oman etusi nimissä sinun on syytä tutustua oppaaseen huolellisesti ja pitää se mukana koulussa. Se, mitä on painettu tähän oppaaseen, katsotaan kerrotuksi opiskelijoille.

Muista seurata myös Wilmaa, koulun kotisivuja, inforuutuja ja ilmoitustauluja.

Käy taloon ja talon tavoille. Toivotamme sinulle oivalluksen iloa ja onnistumisen riemua!

LUKIOLAISEN SANAKIRJA

ARVIOINTI

Opiskelijan suorittama kurssi arvioidaan kurssin loputtua. Jokainen kurssi arvioidaan muista saman aineen kursseista riippumatta. Arviointi osoittaa, missä määrin opiskelija on saavuttanut kurssin alussa määritellyt tavoitteet.

Kurssiarvosana määräytyy kurssin alussa läpi käytyjen arviointikriteerien mukaan. Siihen vaikuttavat tyypillisesti kokeet ja testit, itse- ja vertaisarviointi, mahdollinen arviointikeskustelu, muut suoritukset ja kurssin aikana osoitettu jatkuva näyttö. Jatkuva näyttö tarkoittaa tuntiaktiivisuutta, viittaamista ja osallistumista opetuskeskusteluun, annettujen tehtävien suorittamista, halua osallistua aiheen käsittelyyn ja harrastuneisuutta.

Oppiaineen kunkin kurssin arviointitapa on määritelty opetussuunnitelmassa ja siitä kerrotaan myös Kempeleen lukion kurssioppaassa *Avaimessa*. Kurssi voidaan arvioida numeroin **4** (hylätty), **5** (välttävä), **6** (kohtalainen), **7** (tyytyttävä), **8** (hyvä), **9** (kiitettävä), **10** (erinomainen). Jotkin kurssit arvioidaan asteikolla suoritettu (**S**) – hylätty (**H**).

OHJE: Kurssin alussa opiskelijoiden kanssa käydään tarkasti läpi kurssin tavoitteet ja arviointikriteerit. Pidä huoli, että olet läsnä jokaisen alkavan kurssisi ensimmäisellä tunnilla.

ARVOSANAN TÄYDENTÄMINEN JA VANHENEMINEN

Jos opiskelijalla on jakson loppuessa tekevä jokin kurssin suorituksista, esimerkiksi kurssikoe tai projektityö, kurssin arvosana jää täydennettäväksi (jaksotodistukseen tulee symboli **T**). Puuttuva suoritus täytyy pääsääntöisesti tehdä seuraavan jakson aikana. Opettaja lähettää täydennettävästä arvosanasta opiskelijalle Wilma-viestin, jossa hän selvittää, mitkä työt opiskelijalta puuttuvat ja mihin mennessä ne täytyy olla tehtyinä.

Vastuu arvosanan täydentämisestä siirtyy opiskelijalle. Täydennettävä arvosana vanhennee viimeistään seuraavan lukuvuoden ensimmäisen jakson aikana, jolloin kurssi katsotaan keskeytyneeksi. Joissakin oppiaineissa voi olla tätä tiukempi vanhenemissääntö, josta tiedotetaan aina uuden kurssin alkaessa.

OHJE: Suorita puuttuvat tehtävät mahdollisimman pian, niin että opintosuoritusrekisteriisi ei jää T-merkintöjä ”roikkumaan”. Jos T-merkintä vanhennee, joudut käymään kurssin uudelleen.

AVAIN

Kempeleen lukion sähköinen kurssiopas on nimeltään *Avain*. Siinä on kuvattu lyhyesti kaikki Kempeleen lukion kurssit.

OHJE: Kun suunnittelet seuraavan vuoden opintoja ja teet valintoja, tutki koulun kotisivuilla olevasta *Avaimesta*, mitä mikin kurssi sisältää ja missä vaiheessa opintoja sen voi suorittaa.

EDISON

Edison on Kempeleen kunnassa käytössä oleva sähköinen oppimisympäristö ja samalla kertakirjautumisalusta, josta pääsee suoraan Wilmaan, sähköpostiin, pilvipalveluun yms. Jokainen lukiolainen saa tunnuksen Edisoniin. Tunnus on muotoa *kutsu-manimi.sukunimi@edu.kempele.fi*, ja Edisoniin kirjaututaan osoitteessa **edison.fi**. Samalla tunnuksella kirjaututaan myös koulun tietokoneille.

OHJE: Mikäli salasana on unohtunut, käy vaihtamassa se koulusihteerin luona.

eLUKIO

Kempeleen lukio kuuluu eLukio-verkostoon, ja Kempeleen lukion opiskelijat voivat suorittaa kursseja maksutta myös eLukion kautta. Opiskelijan on käytävä keskustelemassa eLukiossa suoritettavista kursseista opinto-ohjaajan kanssa, ja eLukion kurssille saa ilmoittautua vasta sen jälkeen, kun rehtori on antanut siihen luvan. Mikäli eLukiossa aloi-

tettu kurssi keskeytyy ilman pätevää syytä, opiskelijalta peritään 50 euron suuruinen hallintokulmaksu.

EROAMINEN LUKIOSTA

Opiskelijan, joka haluaa erota lukiosta, tulee keskustella asiasta ensin opinto-ohjaajan kanssa. Mikäli opinto-ohjaaja katsoo eroamisen perustelluksi, opiskelijan tulee ilmoittaa eroamisaikeestaan rehtorille, joka antaa opiskelijalle eroilmoituslomakkeen. Opiskelija palauttaa lomakkeen allekirjoitettuna koulusihteerille, minkä jälkeen opiskelijalle annetaan suoritustodistus.

Lukiolain 24 §:n mukaan lukiosta katsotaan eronneeksi myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa lukiosta, jos on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa koulunkäyntiä. Lukiosta eronneeksi katsotaan myös opiskelija, joka syytä ilmoittamatta ei ole valinnut jonkin jakson ohjelmaansa yhtään kurssia.

ETENEMISESTE

Kempeleen lukion sähköisessä kurssioppaassa *Avaimessa* on esitetty, millä ehdoilla opiskelija voi edetä valitsemisään oppiaineissa.

Jonkin aineen opiskeluun voi syntyä etenemiseste, jos hylättyjen kurssien enimmäismäärä ylittyy. Etenemiseste on poistettava, ennen kuin kyseisen aineen opiskelua voi jatkaa.

OHJE: Katso tieto hylättyjen kurssien enimmäismäärästä kohdasta *Päätöarvosana* s. 10.

OHJE: Lisätietoja tarvitessasi käänny opinto-ohjaajan, ryhmänohjaajan, aineen-opettajan tai rehtorin puoleen.

ITSE- ja VERTAISARVIOINTI

Itse- ja vertaisarviointi ovat oleellinen osa lukio-opiskelua. Taito arvioida kehittymistä ja edistymistä suhteessa tavoitteisiin on edellytyksenä tehokkaalle oppimiselle. Opinto-ohjaaja ja ryhmänohjaaja opastavat ja tukevat sinua itsearviointi- ja vertaisarviointitaitojen alkuun.

Myös kouluyhteisö arvioi omaa toimintaansa.

Jokaiselle vuodelle määritellään kohteet, joiden toteutumista arvioidaan erityisesti.

ITSENÄINEN SUORITTAMINEN

Itsenäinen suorittaminen on erittäin vaativa työskentelymuoto. Se sopii varsinkin omaaloitteisille, vastuuntuntoisille ja motivoituille opiskelijoille, jotka ovat edenneet opinnoissaan hyvin.

Itsenäinen suorittaminen tarkoittaa sitä, että opiskelija suorittaa kurssin tai kurssin osan osallistumatta opetukseen. Näin voi nopeuttaa opintoja ja saada harjoitusta korkeakouluopintoihin. Kurssin suorittaminen itsenäisesti vaihtelee oppiaineittain, ja on kursseja, joita ei voi lainkaan suorittaa osallistumatta opetukseen.

Anomus kurssin suorittamisesta itsenäisesti on tehtävä hyvissä ajoin ennen kurssin alkamista. Opiskelija täyttää anomuslomakkeen, johon hän merkitsee ko. kurssin ja suoritustajankohdan sekä perustelut itsenäiseen työskentelyyn. Kurssin opettaja antaa anomukseen oman lausuntonsa, ja lopullisen päätöksen tekee rehtori. Mikäli opiskelija saa luvan itsenäiseen suorittamiseen, mutta ei tee tehtäviä määräajassa, lupa raukeaa. Jos oikeus itsenäiseen suoritukseen on aiemmin rauennut, opiskelija ei voi saada uutta lupaa suorittaa kyseistä kurssia itsenäisesti.

JAKSO

Lukuvuosi jakautuu viiteen jaksoon. Opiskelijan työjärjestys vaihtuu jaksoittain. Jakson lopussa on kuusi koepäivää. Jaksoaikataulu on tämän oppaan sivulla 45.

KERHOT

Syyslukukauden alussa ilmoitetaan lukuvuoden aikana pidettävät kerhot. Koulussa on viime vuosina ollut mm. liikuntakerhoja.

OHJE: Seuraa inforuutuja ja ilmoitustauluja.

KIRJASTO

Koulun omassa kirjastossa on yli 5000 kirjaa. Osa niistä on sijoitettu Tietotorille, osa on luokissa. Koulukirjastomme on käsikirjasto. Kirjoja ei siis lainata kotiin. Näin sen vuoksi, että monet opiskelijat tarvitsevat töissään

samoja teoksia.

Ensimmäinen edellytys tiedon löytymiselle on, että kirjat ovat omilla paikoillaan hyllyssä. Jokainen voi siis vaikuttaa kirjaston toimivuuteen. Kirjastoon tulee jonkin verran myös aikakaus- ja sanomalehtiä. Niilläkin on kirjastossa omat paikkansa, jotta lehti olisi aina tarvittaessa helposti löydettävissä.

Kirjastoasioissa ja tiedonhankinnassa sinua opastaa Tietotorin henkilökunta.

OHJE: Katso myös kohta *Tietotori*.

KOEPÄIVÄT

Koepäivät ovat jakson lopussa. Silloin pidetään useimpien jakson aikana opiskeltujen aineiden kokeet. Yhtenä päivänä on yhden kurssin koe ja lisäksi mahdollisesti muuta kurssin arviointiin liittyvää ohjelmaa. Monissa kursseissa koepäivänä pidettävä loppukoe on ainoa kurssin aikana pidettävä koe. Joissakin oppiaineissa kokeita tai niitä vastaavia suorituksia pidetään myös jakson varrella. Ennen koepäiviä ja niiden aikana opiskelija kertaa jakson aikana kussakin kurssissa oppimansa asiat. Järjestelmään kuuluu myös kokeen palautustuokio, joka sijoittuu seuraavan jakson alkupuolelle.

Jaksojen koepäivät ovat tämän oppaan sivulla 45.

OHJE: Jos olet sairas koepäivänä, ilmoita poissaolosta heti kurssin opettajalle, hanki luotettava selvitys ja toimita se kouluun kolmen päivän kuluessa.

KOKEIDEN PALAUTUS

Kokeet palautetaan seuraavan jakson alkupuolella erityisenä kokeiden palautukseen varattuna iltapäivänä (ks. tämän oppaan sivu 45). Kunkin kokeen palautukseen varataan 15 minuuttia. Kokeenpalautusiltapäivän ohjelma (aikataulu ja palautuspaikat) selviää ilmoitustauluilta ja inforuuduilta. Kokeet palautetaan vain palautuspäivälle varattuna aikana: ei ennen sitä eikä myöhemmin lukuvuoden aikana.

OHJE: Jos olet sairaana kokeenpalautuspäivänä, huolehdi, että myös silloin poissaolo tulee selvitettyä asianmukaisesti. Asian-

mukaisesti selvitetty koko päivän sairauspoissaolo oikeuttaa sinut hakemaan kokeen opettajalta myöhempänä ajankohtana.

KOKONAISKURSSIMÄÄRÄ

Kurssien kokonaismäärä koko lukion aikana on vähintään 75. Ylärajaa ei ole.

Kaikille **pakollisten** kurssien tulee sisältyä kokonaiskurssimäärään. Valtakunnallisia **syventäviä** kursseja on oltava vähintään 10. Loput opiskelijan kurssit ovat **syventäviä** ja **soveltavia**.

KOROTUSKUULUSTELU

Opiskelija, joka ei ole tyytyväinen johonkin **hyväksyttyyn** kurssiarvosanaan, voi yrittää korottaa **yhtä kurssiarvosanaa** lukuvuoden aikana korotuskuulustelussa. Tämä mahdollisuus on toisen, kolmannen ja neljännen vuoden opiskelijoilla. Suoritettu kurssi, jonka arvosanaa opiskelija yrittää korottaa, voi olla miltä vuodelta tahansa. Lopulliseksi arvostaksi tulee kyseisistä suorituksista parempi.

OHJE: Ilmoittaudu korotuskuulusteluun viimeistään viikkoa ennen kuulustelua täyttämällä ilmoittautumislomake. Palauta lomake koulusihteerille.

KORVAAMINEN

Jos opiskelija on suorittanut muissa oppilaitoksissa lukio-opintoja vastaavia kursseja, ne voidaan hyväksyä korvaamaan jokin lukion oppiaineen kurssi tai sen osa. Kurssin voi korvata, jos suoritettun kurssin ja korvattavan kurssin tavoitteet ja sisällöt vastaavat toisiaan. Vastaavuudet on määritelty *Kempeleen lukion opetussuunnitelmassa*. Tarvittaessa opiskelijalta voidaan edellyttää myös lisäsuorituksia.

Opiskelijan täytyy etukäteen pyytää tieto muussa oppilaitoksessa suoritettavien opintojen korvaavuudesta. Asiasta päättää rehtori.

KOULUMATKATUKI

Koulumatkatuen myöntämisen edellytyksenä on, että opiskelijan yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 kilometriä. Oma maksuosuus on enintään 43 euroa / kk.

Koulumatkatukea myönnetään enintään

kymmeneksi kuukaudeksi lukuvuodessa, abiturienteille seitsemäksi kuukaudeksi.

OHJE: Kätevin tapa on täyttää koulu-
matkatuen hakemus netissä ja tulostaa
hakemus (www.kela.fi). Lisäksi on täytet-
tävä kansliasta saatava Waltti-kortin osto-
todistus.

KURSSI

Lukion oppiaineet on jaettu kursseihin. Jos-
sakin oppiaineessa voi olla kaiken kaikkiaan
vain yksi kurssi, jossakin toisessa taas kurse-
ja voi olla valittavana toistakymmentä. Kun
kurssi päättyy, se arvioidaan.

Yleensä kurssi opiskellaan yhden jakson
aikana. Oppiaineesta on viikossa kolme
oppituntia, joista kukin kestää 75 minuuttia.
Viikkotunteja on vähemmän, jos kurssi on
hajautettu usealle jaksolle.

Ensimmäisen kurssin alussa tutustutaan
kunkin oppiaineen luonteeseen, selvitetään
tulevien kurssien sisältöjä ja suoritusjärjes-
tystä ja pohditaan aineen merkitystä.

Pakollinen kurssi on kaikille yhteinen.
Syventävä kurssi on valinnainen, yhteisen
kurssin opintoihin liittyvä jatkokurssi. Sy-
ventäviä kurseja on kahdenlaisia: **Valta-
kunnallinen syventävä kurssi** tarjotaan
kaikissa suomalaisissa lukioissa. **Koulu-
kohtainen/Paikallinen syventävä kurssi** on
taas Kempeleen lukion oma kurssi, joka on
räätälöity koulumme opiskelijoiden tarpeiden
pohjalta. **Soveltava kurssi** puolestaan on
valinnainen eheyttävä kurssi, jossa on usein
aineksia monista oppiaineista.

OHJE: Jokaisen kurssin ensimmäinen tunti
on erittäin tärkeä, koska silloin annetaan
kurssin suoritusohjeet, arviointiperusteet ja
aikataulut. Läsnäolo on siis välttämätön.

KURSSIN KESKEYTYMINEN

Aloitettua kurssia ei saa keskeyttää kuin eri-
tyisen pätevistä syistä. Keskeytyksestä on
keskusteltava opettajan ja opinto-ohjaajan
sekä tarvittaessa rehtorin kanssa.

Jos opiskelija on ilman viranomaistodistusta
pois yli kolmelta saman kurssin oppitunnilta,
hän kurssinsa on vaarassa keskeytyä.

Kurssi keskeytyy välittömästi, jos opiskelija
syyllistyy plagiointiin. Lisäksi kurssin kes-
keytymisestä voi olla vielä oppiainekohtaisia
ohjeita, jotka esitellään kurssin alussa.
Kurssin keskeytyminen merkitään jaksotodistukseen symbolilla **K**.

KURSSIN SUORITTAMINEN UUDELLEEN

Hylätyn tai hyväksytyn kurssin arvosanaa voi
yrittää korottaa myös osallistumalla kurssille
uudelleen. Tällöin parempi arvosana jää
voimaan.

OHJE: Katso myös kohdat *Korotuskuulustelu*
ja *Uusintakuulustelu*.

KURSSITARJOTIN

Kurssitarjottimeen on merkitty koulun koko
vuoden kaikki kurssit jaksoittain. Sen avulla
opiskelija voi suunnitella itselleen sopivan
suoritusreitit. Itsenäisestä etenemisreitistä on
aina neuvoteltava opinto-ohjaajan tai
ryhmänohjaajan kanssa.

Tässä oppaassa esitetty kurssitarjotin (s. 24)
todennäköisesti muuttuu opiskeluvuoden ai-
kana. Voimassa oleva tarjotin on Wilmassa.

KÄNNYKKÄ

Kännykän ja muiden mobiililaitteiden käyttö
oppitunnin aikana on sallittu vain opettajan
luvalla. Muu käyttö on ehdottomasti kielletty.
Jos kokeessa opiskelijalta löydetään kän-
nykkä, johon on virta kytkettynä, suoritus
hylätään ja koko kurssi keskeytyy.

LUOKATTOMUUS

Luokattomuus merkitsee sitä, että lukiossa ei
ole luokittain etenevää opetusryhmää kuten
perusopetuksessa. Opiskelijan tulee suorittaa
lukio-opintonsa enintään neljässä vuodessa.

Perustellusta syystä rehtori voi myöntää
opiskelulle jatkoaikaa.

Luokattomuus merkitsee opiskelun jous-
taavuutta. Opiskelija päättää itse, mitä kurseja
hän opiskelee vuoden aikana.

MEIDÄN LUKIO -KURSSI

Meidän lukio -kurssi on tarkoitettu kaikille
Kempeleen lukion opiskelijoille, ja sen tar-

koituksena on lisätä koulun yhteisöllisyyttä. Kurssi suoritetaan keräämällä pisteitä Meidän lukio -passiin. Kurssin suorittamisen voi jakaa vaikka koko lukioajalle. Pisteitä saa opiskelijakunnan, Pikkuparlamentin ja oman ohjausryhmän luottamustehtävistä, koulun mediatuotannosta, koulun kuorotoiminnasta, koulun tapahtumien järjestämisestä, koulun edustamisesta ja koulun ulkopuolisiin tiede- ja taidetapahtumiin osallistumisesta. Kurssiin tarvitaan 40 pistettä, ja ryhmänohjaajaltasi saat tarkemmat suoritusohjeet.

OHJE: Kun olet tehnyt jotain pisteisiin oikeuttavaa, muista pyytää kuittaus Meidän lukio -passiin kyseiseltä opettajalta samantien.

MYÖHÄSTYMINEN

Oppitunnit alkavat yleisesti tiedossa olevan aikataulun mukaisesti, ja niille tullaan täsmällisesti. Jos opiskelija kuitenkin jostakin syystä saapuu myöhässä, opiskelijan vastuulle jää varmistaa opettajalta oppitunnin jälkeen, että Wilmaan ei jää perustetonta poissaolomerkintää. Kohtuuttomat myöhästymiset merkitään poissaoloiksi, vaikka opiskelija lopulta osallistuisikin tunnin loppuosalle. Toistuvat myöhästymiset heikentävät jatkuvaa näyttöä arvioinnissa.

OHJE: Jos myöhästyit tunnilta, varmista opettajalta oppitunnin jälkeen, että hän ei ole merkinnyt sinua poissaolleeeksi vaan myöhästyneeksi. **Vastuu on myöhästyjällä.**

OHJAUS

Jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus ja oikeus saada ohjausta opintoihinsa. Opinto-ohjauksen tehtävänä on muun muassa vastata lukion suorittamista koskeviin kysymyksiin, antaa tietoa jatko-opinnoista ja työelämästä sekä selkiyttää opiskelijan uravalintaa.

Opinto-ohjausta antavat

- opinto-ohjaajat,
- rehtori,
- ryhmänohjaaja, joka perehdyttää ryhmänsä opiskelijat lukiotyöskentelyyn ja seuraa lähiohjaajana opiskelijan etenemistä, ja
- jokainen opettaja, joka on oman aineen

opiskelun paras asiantuntija.

OHJAUSRYHMÄ

Ohjausryhmä tarkoittaa sitä ryhmää, jonka mukaan opiskelija voi opiskella pakolliset kurssit tai josta opiskelija voi halutessaan irrottautua oman yksilöllisen opiskelusuunnitelman vaatimalla tavalla. Kullakin ohjausryhmällä on ryhmänohjaaja. Ohjausryhmä kokoontuu tiistaisin klo 9.30–9.45.

OHJE: Katso tästä oppaasta myös kohta *Ryhmänohjaaja*.

OPETTAJAINHUONEESSA ASIOIMINEN

Monet opiskeluun liittyvät asiat selviävät *Tieto*-oppaasta, *Wilmasta*, koulun kotisivuilta, inforuuduilta ja ilmoitustauluilta. Opettajan kanssa on useimmiten mahdollista keskustella oppituntien jälkeen välitunneilla.

Jos sinun täytyy asioida opettajanhuoneessa, muista hyvät käyttäytymistavat.

OHJE: Palauta mieleen opettajan nimi. Jos haluat tietää, onko joku opettaja paikalla koulussa, tarkista tieto opettajien kahvihuoneen oven lähellä olevalta ilmoitustaululta opettajien työjärjestyksistä. Opettajainhuoneen ovella kysy kohteliaasti, onko tavoittelemasi opettaja paikalla.

OPETUSSUUNNITELMAT

Opetussuunnitelma on valtakunnallisten tavoitteiden ja sisältöjen pohjalta laadittu koulukohtainen erittely oppiaineiden kurssien tavoitteista, sisällöistä ja toteutuksesta. Opetussuunnitelma sisältää myös tiedot arvioinnista. Lisäksi opetussuunnitelmassa esitellään koulun säännöt, arvopohja, oppimiskäsitys, ohjaus ja työskentelyperiaatteet. Vuonna 2017 aloittavat opiskelijat noudattavat vuonna 2016 laadittua opetussuunnitelmaa. Ennen vuotta 2016 aloittaneet opiskelijat opiskelevat aiemman opetussuunnitelman mukaisesti.

OPINTOTUKI

Opintotuki koostuu opintorahasta ja valtion takaamasta opintolainasta. Yli 17-vuotiaat lukiolaiset kuuluvat opintotuen piiriin. Opin-

totuki on harkinnanvaraista. Sen saantiin vaikuttavat opiskelijan ja hänen vanhempiensa tulot sekä opiskelijan opintosuoritukset. Opintotukea haetaan verkossa. Asiointipalveluun kirjaututaan verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella.

Suomessa vuokralla asuvat opiskelijat voivat saada yleistä asumistukea 1.8.2017 alkaen. Asumistukea voivat saada myös asumisoikeus-, osaomistus- tai omistusasunnossa asuvat.

OHJE: Tarkempia tietoja tämän oppaan sivulla 43 sekä osoitteissa

- www.kela.fi/opintotuki ja
- www.kela.fi/yleinen-asumistuki.

OPINTO-OHJELMA

Lukion aloittaessaan opiskelija suunnittelee itselleen opinto-ohjelman eli alustavan suunnitelman lukio-opintojen suorittamisesta. Opinto-ohjelmaa voi tarkistaa vuosien mitaan. Suunnittelussa kannattaa ehdottomasti käyttää avuksi erityisesti opinto-ohjaajan, aineenopettajan ja ryhmänohjaajan asiantuntemusta.

Kaikki opinto-ohjelman muutokset tehdään hyvissä ajoin ennen sen jakson aloittamista, jossa opiskelija alkaa noudattaa uutta opinto-ohjelmaa.

OPISKELIJAKUNTA

Kempeleen lukion opiskelijakuntaan kuuluvat kaikki lukiomme opiskelijat. Opiskelijakunnan tärkeimpänä tehtävänä on suunnitella ja edistää opiskelijoiden yhteistä toimintaa ja koulutyötä. Sen lisäksi opiskelijakunta hoitaa virallisia tehtäviä, esimerkiksi järjestää vaalit ja valitsee toimihenkilönsä syyskokouksessa. Opiskelijakunta tekee yhteistyötä Suomen Lukiolaisten Liiton kanssa.

Koulun yhteishenkeä lujittavat muun muassa monenlaiset juhlat ja niiden ohjelman valmistaminen, erilaiset nuorisovaalit, toiminta- ja teemapäivät ja muut projektit. Opiskelijakunta voi esimerkiksi olla järjestämässä raha- ja tavarakeräyksiä ulkomaisia avustuskohhteita varten.

Opiskelijakunnan toiminnoissa kehittyvät ihmissuhdetaidot. Toimintaan osallistuminen ja vastuun kantaminen vahvistavat kykyä työskennellä yhdessä. Samalla oppii luontevasti hoitamaan käytännön asioita ja johtotehtäviä.

Muita opiskelijoiden luottamustehtäviä ovat ohjausryhmien puheenjohtajuus ja sihteeriys.

Opiskelijakunnan ohjaavana opettajana toimii **Manu Vähäsalo**.

OPPIMÄÄRÄ

Yhden aineen oppimäärä voi muodostua

- pakollisista kursseista,
- pakollisista ja syventävistä kursseista,
- pakollisista, syventävistä ja soveltavista kursseista,
- syventävistä kursseista tai
- soveltavista kursseista.

Oppimäärä muodostuu siis sen mukaan, mitkä näistä kursseista opiskelija on suorittanut. Eri oppiaineiden oppimäärämahdollisuudet on määritelty *Kempeleen lukion opetussuunnitelmassa*.

Koko lukion oppimäärä täyttyy, kun opiskelija on suorittanut hyväksytysti kaikki opinto-ohjelmaan kuuluvien oppiaineiden oppimäärät. Eli opiskelija on suorittanut

- kaikki pakolliset kurssit,
- vähintään 10 valtakunnallista syventävää kurssia ja
- riittävän määrän syventäviä ja/tai soveltavia kursseja,

niin että kursseja on suoritettu vähintään 75.

Koulukohtaisista/Paikallisista syventävistä kursseista ja soveltavista kursseista voidaan lukea mukaan lukion oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat kurssit.

OPPITUNTI

Oppitunnit kestävät 75 minuuttia. Ne alkavat täsmällisesti työjärjestyksessä ilmoitettuna

ajankohtana. Oppitunnit päättää aina opettaja.

OHJE: Katso oppituntien alkamis- ja päättymisajat tämän oppaan sivulta 45.

POISSAOLO

Lukiolain mukaan opiskelijan on osallistuttava oppitunneille, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon. Kaikki poissaolot on selvitettävä.

Opiskelijan on pyydettävä poissaoloon lupa etukäteen. Enintään kolmeksi päiväksi luvan voi myöntää ryhmänohjaaja, muuten rehtori.

Lomamatkoihin, autokouluun ja ansio-työhön ei myönnetä lupaa.

Kurssin kolme ensimmäistä poissaolotuntia selvitetään huoltajan tai täysi-ikäisen opiskelijan omalla selvityksellä. Kaikki muut poissaolot täytyy selvittää viranomais-todistuksella, joka on lääkärin, hammaslääkärin, terveydenhoitajan, sosiaaliviranomaisen, poliisin, tuomarin tms. antama todistus, ryhmänohjaajan tai rehtorin myöntämä lupa tai muu luotettava erityis-selvitys. Viranomais-todistus on toimitettava opettajalle kolmen työpäivän kuluessa poissaolosta. Jos viranomais-todistusta ei ole, kurssi on vaarassa keskeytyä.

Huoltaja tai täysi-ikäinen opiskelija selvittää poissaolot Wilmassa mahdollisimman pian.

Yli kolme päivää kestävästä sairauspoissaolosta pitää ilmoittaa ryhmänohjaajalle, rehtorille tai aineenopettajalle. Kokeesta poissaolosta tarvitaan viranomais-todistus, joka on toimitettava koululle kolmen päivän kuluessa.

Pääsääntöisesti koulun edustamisesta aiheutuvat poissaolot rinnastetaan viranomais-todistuksella selvitettyihin poissaoloihin. Osallistumisoikeus koulun edustamistehtäviin tulee kuitenkin ansaita. Jos opiskelijalla on jo viisi poissaolotuntia joltakin kurssilta, edustustehtävään ei pääse.

Jos opiskelija on SM- tai vastaavan tason urheilija, hän ja hänen huoltajansa tekevät rehtorin kanssa lukukauden alkaessa erillisen sopimuksen poissaolokäytänteistä.

OHJE: Jos olet sairaana, kysy kavereilta tai opettajalta tarvittavat tiedot ja kotitehtävät, jotta opiskelurytmisi ei häiriinny. Varmista, että huoltajasi selvittää poissaolosi mahdollisimman pian. Jos tiedät, että joudut olemaan

pois jonkin yksittäisen tunnin (esimerkiksi lääkäriin menon vuoksi), on hyvä ilmoittaa asiasta ko. opettajalle etukäteen.

OHJE: Jos olet sairas koepäivänä, ilmoita poissaolosta heti kurssin opettajalle, hanki luotettava selvitys ja toimita se kolmen päivän kuluessa opettajalle.

PÄIVÄNAVAUS

Päivänavaus pidetään keskiviikkona ja perjantaina klo 9.45. Päivänavaus on osa alkavaa oppituntia.

PÄÄTTÖTODISTUS

Opiskelija saa lukion päättötodistuksen, kun hän on suorittanut lukion oppimäärän. Oppimäärä tulee täyteen, kun opiskelija on suorittanut ainakin 75 vaadittua kurssia. Niistä oppiaineista, joista opiskelija suorittaa vain yhden kurssin tai kaksi kurssia, hänen on saatava kurssista tai kursseista hyväksytty arvosana.

Vaikka opiskelija olisi osallistunut ylioppilastutkintoon ja suorittanut sen hyväksytysti, hän ei saa lukion päättötodistusta eikä myöskään ylioppilastodistusta, jos häneltä puuttuu jokin vaadittavista lukion kursseista. Lukiota valmistuminen siirtyy siihen vaiheeseen, jolloin opiskelija on saanut suoritettua 75 kurssia.

PÄÄTTÖARVOSANA

Kun opiskelija on suorittanut lukio-opintonsa, hänen tietonsa ja taitonsa arvioidaan heti koulunkäynnin päätyttyä.

Oppiaineen hyväksytty suorittaminen edellyttää, että opiskelija on suorittanut hyväksytysti seuraavan taulukon mukaan:

Opiskeltujen pakol- listen ja valtakunnal-listen syventävien kurssien määrä	Hylättyjä kurssiarvosanoja enintään
--	--

1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Päättöarvosana määräytyy oppiaineen pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien arvosanojen keskiarvon pohjalta. Koulukohtaiset/Paikalliset syventävät kurssit ja mahdolliset soveltavat kurssit voivat nostaa päättöarvosanaa, eivät laskea. Lisäksi päättöarvosana voi nousta, jos opiskelijan taso on opintojen päättövaiheessa parempi kuin kurssiarvosanojen keskiarvo. Päättöarvosanaa voi korottaa kuulusteluissa, jotka järjestetään tarvittaessa ennen päättötodistuksen antamista.

RYHMÄNOHJAAJA

Jokaisella ohjausryhmällä on oma ryhmänohjaajansa, joka on myös oman ryhmänsä opettaja. Ryhmänohjaaja opastaa ja tukee opiskelijaa kaikissa koulutyöhön liittyvissä asioissa. Lisäksi hän osallistuu oppilaanohjaukseen. Hän on ryhmänsä esimies. Ryhmänohjaajaan voi ottaa yhteyttä puhelimitse tai Wilman kautta ja myös sopia henkilökohtaisesta tapaamisesta. Ryhmänohjaajan jokainen opiskelija tapaa ainakin **tiistaisin klo 9.30**.

SALASANA UNOHDUKSISSA

Jokaiselle opiskelijalle annetaan käyttäjä-tunnus, jolla pääsee kirjautumaan mm. koulun tietokoneille, Edisonin ja erikseen Wilmaan, sähköpostiin ja OneDriveen. Mikäli salasana on unohtunut, käy vaihtamassa se koulusihteerin luona.

SÄILYTYSKAAPPI

Opiskelijat voivat ottaa käyttöön säilytyskaapin. Kaapin käyttöön ottavat saavat kaapin avaimen 20 euron panttia vastaan koulusihteeriltä. Panttimaksun saa takaisin, kun palauttaa avaimen.

TARVIKEMAKSU

Opiskelijoilta kerätään tarvikemaksu heti syyslukukauden alussa. Lukuvuonna 2017–

2018 maksu on 5 euroa. Tuolla rahalla opiskelija saa mm. kaikki koekonseptipaperit ja voi tulostaa koulutöitään tietotekniikka- ja ryhmätyöluokassa. Kynät, laskimen ym. tarvikkeet sekä tietokoneen opiskelija ostaa itse. Abiturienteille tarvikemaksu korvaa myös kaikki esipainetut ylioppilaskirjoituspaperit.

Kuvataiteessa on oppiaineen luonteen vuoksi vielä oma tarvikemaksunsa, joka on pakollisissa kursseissa 8,50 euroa ja muissa kuvataiteen kursseissa 5 euroa. Maksun kerää kuvataiteen opettaja aina kurssin alussa.

TERVEYDENHUOLTO

Kempele vastaa lukiolaisten opiskeluterveydenhuollosta. Kempeleen lukion opiskelijoille kuuluu muun muassa terveydenhoitaja- ja koululääkäripalvelut.

OHJE: Katso lisätietoja terveydenhuollon palveluista tämän oppaan sivulta 41.

TIETOTEKNIKKALUOKKA JA RYHMÄTYÖLUOKKA

Tietotekniikkaluokka ja ryhmätyöluokka on varattu pääasiassa opetuskäyttöön. Työjärjestykseen merkityt ja opettajien varaamat tunnit on tarkoitettu pelkästään näiden ryhmien käyttöön. Muina aikoina opiskelijat voivat tehdä eri kursseilla annettuja tehtäviä opettajan luvalla. Ulkopuolisten päästäminen tietotekniikkaluokkaan ja ryhmätyöluokkaan on ehdottomasti kielletty.

OHJE: Jos sinulla on tarve tehdä jotakin kursityötä tietotekniikka- tai ryhmätyö-luokassa, täytä tietokoneluokassa työskentelyn lappu ja pyydä opettajaa avaamaan ovi.

TIETOTORI

Koulumme erityispiirteisiin kuuluu Tietotori. Se on kunnan kirjaston ja koulukeskuksen oppilaitosten yhteinen tiedonhankintakeskus, joka on päivisin opiskelijoiden ja opettajien käytettävissä.

Tietotori on tarkoitettu opiskelijoiden ja opettajien tiedonhakuun. Opiskelija saa henkilökohtaista ohjausta hakiessaan tietoa erilaisiin

yksilö-, ryhmä- ja projektitöihinsä.

OHJE: Katso myös kohta *Kirjasto* ja tämän oppaan sivu 42.

TUKIOPETUS

Opinnoissa tilapäisesti jälkeen jäänyt opiskelija tai oppiaineen lisäohjausta muuten tarvitseva opiskelija voi halutessaan saada tukiopetusta.

OHJE: Neuvottele tukiopetuksesta suoraan aineenopettajan kanssa.

UUSINTAKUULUSTELU

Opiskelija, joka on saanut **hylätyn** kurssiarvosanan, voi yrittää **kerran** kurssin suorittamista uusintakuulustelussa. Hyväksyttyä kurssia ei voi uusia uusintakuulustelussa.

Uusintakuulustelusta aiheutuu opiskelijalle hyväksytty poissaolo kurssilta, jos hänellä olisi kokeen aikana kyseisen kurssin oppitunti.

OHJE: Ilmoittaudu uusintakuulusteluun viimeistään kaksi päivää ennen kuulustelua täyttämällä ilmoittautumislomake. Palauta lomake koulusihteerille.

Uusintakuulustelujen päivämäärät ovat tämän oppaan sivulla 45.

WILMA

Koulun hallinto-ohjelman etäkäyttöliittymän nimi on Wilma. Huoltajilla on käyttäjätunnus Wilmaan, ja pääsääntöisesti he

selvittävät opiskelijan poissaolot Wilman kautta. Wilmasta opiskelija ja huoltaja voivat tarkistaa suoritukset ja valinnat. Kurssivalinnat tehdään keväisin ennen lukuvuoden päättymistä. Muutokset opinto-suunnitelmaan tehdään pääsääntöisesti opinto-ohjaajan tai rehtorin kanssa.

YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkinto järjestetään kahdesti vuodessa. Kokelas voi hajauttaa tutkintonsa enintään kolmeen peräkkäiseen kertaan – tietysti koko tutkinnon voi suorittaa yhdelläkin kertaa.

Tutkintoon osallistuminen edellyttää, että opiskelija on suorittanut asianomaisen oppiaineen pakolliset kurssit. Äidinkielen koe on kaikille pakollinen. Sen lisäksi kokelas suorittaa pakollisina kolme muuta koetta seuraavista: vieras kieli, ruotsi, matematiikka ja reaaliaine. Näistä ainakin yhden täytyy olla tasoltaan vaativampi koe. Lisäksi kokelas voi suorittaa ylimääräisiä kokeita. Jos oppiaineessa ei järjestetä pakollisia kursseja, kokeeseen voi osallistua, kun opiskelija on suorittanut oppiaineesta vähintään kaksi syventävää kurssia.

Ylioppilastutkintoon ilmoittautuminen on sitova ja tutkintomaksut ovat ulosottokelpoisia.

Vuonna 2017 tutkintomaksut ovat seuraavat: perusmaksu 14,00 euroa ja koekohtainen maksu 28,00 euroa / koe.

KEMPELEEN LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Järjestyssäännöt ovat voimassa Kempeleen lukiossa, ja ne koskevat kaikkia kouluyhteisön jäseniä. Lukioon kuuluvina pidetään kiinteistöä, kalustoa, välineitä, omaisuutta ja piha-alueita sekä käytössä olevia verkkoympäristöjä.

Säännöt ovat välttämättömiä, jotta päivittäinen työ sujuisi ongelmitta ja lukioyhteisö olisi jäsenten mielestä viihtyisä ja turvallinen.

Niissä asioissa, joita ei järjestyssäännöissä erikseen mainita, noudatetaan lukiota koskevia säännöksiä ja määräyksiä.

KOULUALUE JA -AIKA

Koulualueeseen kuuluu lukion ja sen pihan lisäksi Kirkonkylän koulun alue ja lukion viereinen kenttä. Koulualuetta rajaavat lännessä Kempelehalli ja kaakossa kirkon tontti.

Kouluajaksi katsotaan työjärjestyksen mukainen työpäivä ja työjärjestyksestä poikkeavat tapahtumat koulussa ja koulun ulkopuolella. Koulun järjestämiä tilaisuuksia kouluajan ulkopuolella ovat mm. koulun juhlat, retket ja tutustumiskäynnit sekä muut niihin rinnastettavat tilaisuudet.

OPISKELIJAN OIKEUDET

Opiskelijalla on oikeus

- opetukseen ja opinto-ohjaukseen
- turvalliseen opiskeluympäristöön
- henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen sekä yksityiselämän suojaan
- yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun, olipa kyseessä sukupuoli, erilainen oppijuus tai kielelliseen, kulttuurilliseen, uskonnolliseen, seksuaaliseen tai sukupuolivähemmistöön kuuluminen
- kulttuurisesti moninaiseen ja kulttuurien välistä ymmärrystä edistävään ilmapiiriin.

OPISKELIJAN VELVOLLISUUDET

Opiskelijalla on velvollisuus

- osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon
- suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti
- hankkia opiskelussa tarvittavat kirjat, materiaalit ja muu tarvittava varustus
- korvata aiheuttamansa vahinko.

PÄIVITTÄINEN TYÖSKENTELY

Polkupyörät, mopot, moottoripyörät ja autot pysäköidään koulupäivän ajaksi niille varatuille alueille.

Päivänavaus järjestetään lukioasetuksen mukaisesti. Päivänavaus on osa alkavaa oppituntia.

Oppitunnit alkavat ja päättyvät koulun työjärjestyksessä ilmoitettuna ajankohtana. Opettaja kuitenkin päättää aina oppitunnin. Jos opiskelija ennalta sopimatta myöhästyy kohtuuttomasti oppitunnilta, myöhästyminen tulkitaan poissaoloksi. Jos opettaja syytä ilmoittamatta viivästyy oppitunnilta enemmän kuin 15 minuuttia, opiskelijoiden tulee ilmoittaa siitä kansliaan. Välitunteja ei vietetä luokissa, ellei opettaja ole antanut siihen lupaa.

Työrauha on oppimisen edellytys. Kouluyhteisön jäsenten tulee ottaa toiset huomioon ja pyrkiä muutenkin edistämään koulun työrauhaa.

Hyvät tavat näkyvät niin käytöksessä kuin pukeutumisessakin. Myös ruokailussa noudatetaan hyviä käytöstapoja. Oppitunneille ei tuoda ruokia eikä juomia – vesipullo on sallittu. Kouluyhteisön jäsenien tulee toimia niin, että koulu ja koulualue pysyvät siistinä.

Mikäli opiskelija syyllistyy kokeessa tai muussa suorituksessaan vilppiin tai jättää opettajalle arvioitavaksi plagiaatin, kurssi keskeytyy. Vilpiksi katsotaan myös kokeen kannalta ylimääräisen tavarat, kuten puheli-

men, hallussapito. Vilppinä pidetään myös toisen opiskelijan avustamista kokeessa.

Tapaturman sattuessa lähimmät opiskelijat ja opettajat ilmoittavat tapahtuneesta välittömästi koulusihteerille tai rehtorille. Turvallisuuteen liittyvistä uhista, vioista tai muista puutteista on kerrottava viipymättä opettajalle, koulusihteerille tai rehtorille.

Mobiililaitteiden käyttö oppitunnilla on sallittu vain opettajan luvalla. Oppi- ja välituntien sekä koulun järjestämien tapahtumien nauhoittaminen ja kuvaaminen on kielletty ilman opettajan lupaa.

Tietotekniikkaluokat on varattu pääasiassa opetukseen. Työjärjestykseen merkityt ja opettajien varaamat tunnit on tarkoitettu pelkästään kyseisten ryhmien käyttöön. Muina aikoina opiskelijat voivat työskennellä luokissa saatuaan opettajalta luvan.

Opiskelijan koululta saamat sähköiset tunnukset on tarkoitettu vain henkilökohtaiseen käyttöön. Koulun teknisten laitteiden käytöstä on neuvoteltava erikseen rehtorin tai asianomaisen opettajan kanssa.

Koulun ja kouluyhteisön jäsenten omaisuutta tulee käsitellä huolellisesti. Opiskelija on velvollinen korvaamaan tahallaan tai tuottamuksesta aiheuttamansa vahingon. Aiheutuneesta vahingosta on viipymättä ilmoitettava koulusihteerille, rehtorille tai opettajalle. Koulu ei vastaa sen alueella olevasta yksityisestä omaisuudesta eikä myöskään arvoesineistä tai rahoista.

POISSAOLOT

Lukiolain mukaan opiskelijan on osallistuttava oppitunneille, mikäli hänelle ei ole myönnetty siitä vapautusta.

Poissaolot tulee selvittää Wilmassa mahdollisimman pian. Kurssin neljänneistä poissaolosta lähtien tarvitaan viranomaistodistus. Mikäli viranomaistodistusta ei ole, kurssi keskeytyy, jos rehtori ei toisin päättä.

Ennalta tiedossa olevaan poissaoloon on pyydettävä lupa hyvissä ajoin. Enintään kolmeksi päiväksi luvan voi myöntää ryhmänohjaaja, muuten rehtori. Esimerkiksi

lomamatkoihin, autokouluun ja ansiotyöhön ei myönnetä lupaa.

Muutamaa päivää pitemmstä sairauspoissaolosta on syytä ilmoittaa ryhmänohjaajalle, aineenopettajalle tai rehtorille. Koepäivän poissaolosta on ilmoitettava ko. opettajalle Wilman kautta koepäivänä ja toimitettava kolmen päivän kuluessa luotettava selvitys, esimerkiksi terveydenhoitajan tai lääkärintodistus.

Äkillisissä sairaustapauksissa kesken koulupäivän poissaololuvan voi antaa ryhmänohjaaja, rehtori tai lukion opettaja.

PÄIHTEET JA VAARALLISET ESINEET

Tupakointi ja nuuskan käyttö on kielletty koulussa ja koulualueella.

Lukioyhteisön jäsen ei saa esiintyä koulussa tai koulun järjestämissä tilaisuuksissa päihteiden alaisena. Alkoholipitoisten juomien, huumeiden ja muiden päihteiden tuominen koulualueelle on kielletty.

Myöskään veitsiä, ampuma-aseita, voimakkaita laserosoittimia ja vastaavia vaarallisia esineitä tai niiden jäljitelmiä ei saa tuoda koulualueelle.

SÄÄNTÖRIKKOMUSTEN SEURAUKSET

Jos opiskelija rikkoo järjestyssääntöjä tai muutoin käyttäytyy epäasiallisesti, voidaan ryhtyä seuraaviin kurinpidollisiin toimenpiteisiin:

- opettaja saa määrätä opiskelijan poistumaan luokasta enintään oppitunnin jäljellä olevaksi ajaksi
- rehtori voi antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen
- rehtori voi erottaa opiskelijan määräajaksi.

Tarvittaessa rikkomuksista ilmoitetaan huoltajalle ja viranomaisille.

ERITYISPÄIVIEN OHJEET

VANHOJENPÄIVÄ

TAVOITTEET

Viime vuosisadoilta peräisin olevat puvut ja vanhat asusteet edellyttävät kantajaltaan hilitä ja hallittua käytöstä. Jo perinteet velvoittavat tähän. Pukeutumisella ja arvokkaalla käytöksellä pyritään osoittamaan ja todistamaan nuoremmille ”vanhojen” viisaus.

JÄRJESTELYT

- Ryhmänohjaajat esittelevät toimintasäännöt ryhmilleen ja käynnistävät vanhojenpäivän suunnittelun syksyllä ensimmäisen jakson aikana. Erityisesti on painotettava järjestyssääntöjen ja hyvien tapojen noudattamista, jotka pätevät myös mahdollisissa koulun ulkopuolisissa tapahtumissa.
- Toisen vuoden opiskelijat valitsevat keskuudestaan vastuuryhmän ja ilmoittavat ryhmän opiskelijoiden nimet rehtorille. Vastuuryhmän tehtävänä on huolehtia vanhojenpäivän suunnittelusta, organisoinnista ja toteutuksesta. Ryhmällä on apuna vanhojenpäivän toteutukseen liittyvien asioiden muistilista.
- Toisen vuoden opiskelijoiden on hyvissä ajoin suunniteltava vanhojenpäivän tuntikohtainen ohjelma, ja se on annettava rehtorin ja toisen vuoden opiskelijoiden ryhmänohjaajien hyväksyttäväksi. Ohjelma on suunniteltava niin, että päivä etenee järkevästi. Ohjelmasta tulee tiedottaa hyvissä ajoin kaikille toisen vuoden opiskelijoille.
- Niille toisen vuoden opiskelijoille, jotka eivät osallistu tansseihin, suunnitellaan vanhojenpäiväksi oma ohjelma.
- Mahdollisesta kiertelystä perusasteen kouluilla on sovittava riittävän ajoissa koulun johtajien kanssa, ja sovittua aikataulua on noudatettava. Lukion

oppitunneilla kiertelystä on etukäteen saatava lupa opettajalta.

- Vanhojenpäivän ruokailuista on sovittava hyvissä ajoin keittiöhenkilökunnan kanssa.
- Ensimmäisen vuoden opiskelijoilla on normaali koulupäivä vanhojentanssien esitystä lukuun ottamatta.
- Vanhojenpäivästä ei saa aiheutua lisätyötä koulun henkilökunnalle. Vanhojenpäivän vastuuryhmän tehtävänä on huolehtia, että opiskelijat siivoavat koulun.

PENKINPAINAJAISPÄIVÄ

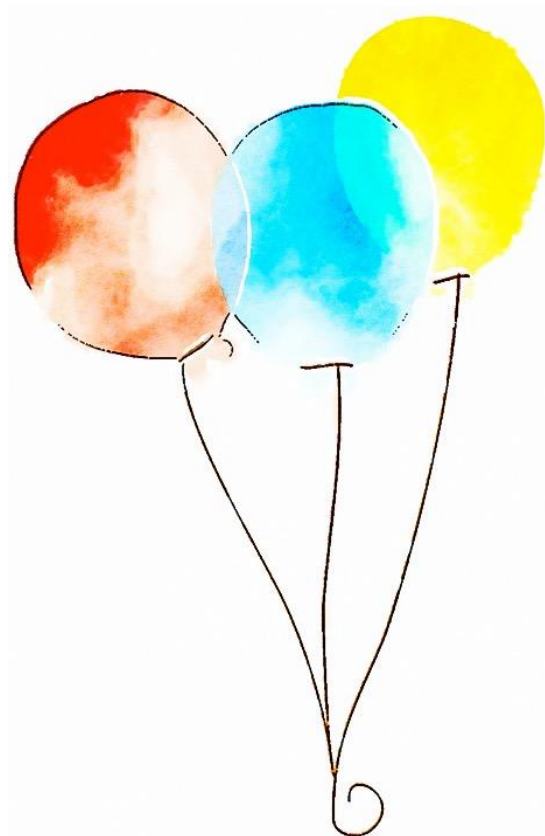
TAVOITTEET

Penkinpainajaispäivä on opiskelunsa päättävien järjestämä läksiäisjuhla. Tavoitteena on, että penkinpainajaisissa abiturientit, toiset opiskelijat, opettajat ja muu kouluväki yhdessä juhlivat abiturienttien kouluajan loppumista. Pitkien perinteiden mukaisesti penkinpainajaispäivä on iloinen ja hyvän mielen jättävä karnevaali.

JÄRJESTELYT

- Ryhmänohjaajat esittelevät toimintasäännöt ryhmilleen ja käynnistävät penkinpainajaispäivän suunnittelun. Erityisesti on painotettava järjestyssääntöjen noudattamista. Abiturientit sitoutuvat kirjallisesti sääntöjen noudattamiseen.
- Tulevat abiturientit valitsevat toisen vuoden keväällä keskuudestaan vastuuryhmän, abitoimikunnan, ja ilmoittavat ryhmän opiskelijoiden nimet rehtorille. Vastuuryhmän tehtävänä on huolehtia penkinpainajaispäivän suunnittelusta, organisoinnista ja toteutuksesta. Osa penkinpainajaispäivään kuuluvista asioista täytyy panna vireille jo toisen vuoden keväällä.

- Abiturenttien on hyvissä ajoin suunniteltava penkinpainajaispäivän tarkka ohjelma. Ohjelma ja kaikki siihen liittyvä materiaali, esimerkiksi mahdolliset video-, kuva- ja äänitallenteet, on annettava rehtorin ja abiturenttien ryhmänohjaajien hyväksyttäväksi viimeistään kaksi viikkoa ennen juhlapäivää. Päivä etenee hyväksytyn ohjelman mukaisesti. Ryhmällä on apuna penkinpainajaispäivän toteutukseen liittyvien asioiden muistilista.
- Abiturenttien ryhmänohjaajat seuraavat penkinpainajaispäivän valmistelun etenemistä ja pitävät yhteispalavereja abitoimikunnan kanssa.
- Abitoimikunta järjestää tammikuussa tiedotustilaisuuden koko abiturenttiryhmälle, ja siinä käydään läpi kaikki penkinpainajaispäivän keskeiset asiat ja aikataulut.
- Mahdollisesta kiertelystä perusasteen kouluilla on sovittava riittävän ajoissa koulun johtajien kanssa, ja sovittua aikataulua on noudatettava.
- Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoilla on normaali koulupäivä työjärjestyksen mukaisesti penkinpainajaisgaalaa lukuun ottamatta.
- Penkinpainajaispäivästä ei saa aiheutua lisätyötä koulun henkilökunnalle. Penkinpainajaispäivän vastuuryhmän tehtävänä on huolehtia, että opiskelijat siivoavat koulun.

KURSSIEN KIRJO, OPS2005

Opiskelijoille, jotka ovat aloittaneet ennen vuotta 2016

Valtakunnalliset oppiaineet

Äidinkieli ja kirjallisuus

- ÄI1 Kieli, tekstit ja vuorovaikutus
- ÄI2 Tekstien rakenteita ja merkityksiä
- ÄI3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa
- ÄI4 Tekstit ja vaikuttaminen
- ÄI5 Teksti, tyyli ja konteksti
- ÄI6 Kieli, kirjallisuus ja identiteetti
- ÄI7 Puheviestinnän taitojen syventäminen
- ÄI8 Tekstitaitojen syventäminen (tekstitalokoe)
- ÄI9 Kirjoittaminen ja nykykulttuuri (esseekoe)
- ÄI10 Kirjoittamisen ja tekstitalojen ABC
- ÄI11 Sanataiteilija
- ÄI12 Myyttien maailma
- ÄI13 Kirjallisuuden maailma

Ruotsi

- RUB1 Koulu ja vapaa-aika
- RUB2 Arkielämää Pohjoismaissa
- RUB3 Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa
- RUB4 Elämää yhdessä ja erikseen
- RUB5 Elinympäristömme
- RUB6 Puhu ja ymmärrä paremmin
- RUB7 Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen
- RUB8 Kieliopin kertauskurssi
- RUB9 Kuullun ja luetun ymmärtäminen
- RUB10 Kulttuurin tekijöitä ja näkijöitä
- RUB11 Abien kertauskurssi

A-englanti

- ENA1 Nuori ja hänen maailmansa
- ENA2 Viestintä ja vapaa-aika
- ENA3 Opiskelu ja työ
- ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
- ENA5 Kulttuuri
- ENA6 Tiede, talous ja tekniikka
- ENA7 Luonto ja kestävä kehitys
- ENA8 Puhu ja ymmärrä paremmin
- ENA9 Peruskurssi
- ENA10 Abi-kurssi: Maailma tänään
- ENA11 Kuullun ja luetun ymmärtäminen
- ENA12 Kieliopin kertauskurssi

B2-venäjä

- VEB21 Vapaa-aika ja harrastukset
- VEB22 Meillä ja muualla
- VEB23 Ennen ja nyt
- VEB24 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- VEB25 Kulttuuri
- VEB26 Yhteinen maapallomme
- VEB27 Tiede ja tekniikka
- VEB28 Luonto ja kestävä kehitys
- VEB29 Harjoitusta yo-kokeisiin

B3-ranska

- RAB31 Hyvää päivää, hauska tutustua
- RAB32 Näin asiat hoituvat
- RAB33 Vapaa-aika ja harrastukset
- RAB34 Meillä ja muualla
- RAB35 Ennen ja nyt
- RAB36 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- RAB37 Kulttuuri
- RAB38 Yhteinen maapallomme
- RAB39 Kieliopin kertauskurssi

B3-saksa

- SAB31 Hyvää päivää, hauska tutustua
- SAB32 Näin asiat hoituvat
- SAB33 Vapaa-aika ja harrastukset
- SAB34 Meillä ja muualla
- SAB35 Ennen ja nyt
- SAB36 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- SAB37 Kulttuuri
- SAB38 Yhteinen maapallomme
- SAB39 Kieliopin kertauskurssi

B3-venäjä

- VEB31 Hyvää päivää, hauska tutustua
- VEB32 Näin asiat hoituvat
- VEB33 Vapaa-aika ja harrastukset
- VEB34 Meillä ja muualla
- VEB35 Ennen ja nyt
- VEB36 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- VEB37 Kulttuuri
- VEB38 Yhteinen maapallomme
- VEB39 Kieliopin kertauskurssi

Pitkä matematiikka

- MAA1 Funktiot ja yhtälöt**
MAA2 Polynomifunktiot
MAA3 Geometria
MAA4 Analyttinen geometria
MAA5 Vektorit
MAA6 Todennäköisyys ja tilastot
MAA7 Derivaatta
MAA8 Juuri- ja logaritmifunktiot
MAA9 Trigonometriset funktiot ja lukujonot
MAA10 Integraalilaskenta
 MAA11 Lukuteoria ja logiikka
 MAA12 Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä
 MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi
 MAA14 Kertauskurssi
 MAA15 Talousmatematiikka
 MAA16 Varmenna ja syvennä perustaitojasi
 MAA17 Tukea funktioihin, yhtälöihin ja derivaattaan

Lyhyt matematiikka

- MAB1 Lausekkeet ja yhtälöt**
MAB2 Geometria
MAB3 Matemaattisia malleja I
MAB4 Matemaattinen analyysi
MAB5 Tilastot ja todennäköisyys
MAB6 Matemaattisia malleja II
 MAB7 Talousmatematiikka
 MAB8 Matemaattisia malleja III
 MAB9 Sovellukset matematiikassa
 MAB10 Tukikurssi

Biologia

- BI1 Eliömaailma**
BI2 Solu ja perinnöllisyys
 BI3 Ympäristöekologia
 BI4 Ihmisen biologia
 BI5 Bioteknologia
 BI6 Biologian kertauskurssi

Maantiede

- GE1 Sininen planeetta**
GE2 Yhteinen maailma
 GE3 Riskien maailma
 GE4 Aluetutkimus
 GE5 Maantieteen kertauskurssi

Fysiikka

- FY1 Fysiikka luonnontieteenä**
 FY2 Lämpö
 FY3 Aallot

- FY4 Liikkeen lait
 FY5 Pyöriminen ja gravitaatio
 FY6 Sähkö
 FY7 Sähkömagnetismi
 FY8 Aine ja säteily
 FY9 Fysiikan maailmankuva

Kemia

- KE1 Ihmisen ja elinympäristön kemia**
 KE2 Kemian mikromaailma
 KE3 Reaktiot ja energia
 KE4 Metallit ja materiaalit
 KE5 Reaktiot ja tasapaino
 KE6 Tutki ja syvennä
 KE7 Työkurssi

Evangelisluterilainen uskonto

- UE1 Uskonnon luonne ja merkitys**
UE2 Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta
UE3 Ihmisen elämä ja etiikka
 UE4 Uskontojen maailmat
 UE5 Mihin suomalainen uskoo?
 UE6 Lähimmäinen ja minä
 UE7 Uskonnon kertauskurssi

Ortodoksinen uskonto

- UO1 Ortodoksinen maailma**
UO2 Uskonoppi ja etiikka
UO3 Raamattutieto
 UO4 Uskontojen maailmat
 UO5 Ortodoksinen Suomi

Elämänkatsomustieto

- ET1 Hyvä elämä**
ET2 Maailmankuva
ET3 Yksilö ja yhteisö
 ET4 Kulttuuriperintö ja identiteetti
 ET5 Maailman selittäminen katsomusperinteissä

Filosofia

- FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun**
 FI2 Filosofinen etiikka
 FI3 Tiedon ja todellisuuden filosofia
 FI4 Yhteiskuntafilosofia
 FI5 Filosofian kertauskurssi

Historia

- HI1 Ihminen, ympäristö ja kulttuuri**
HI2 Eurooppalainen ihminen
HI3 Kansainväliset suhteet
HI4 Suomen historian käännekohtia
 HI5 Suomen vaiheet esihistoriasta autonoman aikaan
 HI6 Kulttuurien kohtaaminen

HI7 *Maailma tänään*
 HI8 *Historian kertauskurssi*

Yhteiskuntaoppi

YH1 **Yhteiskuntatieto**
 YH2 **Taloustieto**
 YH3 *Kansalaisen lakitieto*
 YH4 *Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni*
 YH5 *Lukiolaisen business-kurssi*
 YH6 *Yhteiskuntaopin kertauskurssi*

Psykologia

PS1 **Psykykinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus**
 PS2 *Ihmisen psykkinen kehitys*
 PS3 *Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet*
 PS4 *Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta*
 PS5 *Persoonallisuus ja mielenterveys*
 PS6 *Minä ja muut – johdatus sosiaali-psykologiaan*
 PS7 *Psykologian kertauskurssi*

Musiikki

MU1 **Musiikki ja minä**
 MU2 **Moniääninen Suomi**
 MU3 *Ovet auki musiikille*
 MU4 *Musiikki viestii ja vaikuttaa*
 MU5 *Musiikkiprojekti*
 MU6 *Yhtylaulu I*
 MU7 *Musiikki ja tietokone*

Kuvataide

KU1 **Minä, kuva ja kulttuuri**
 KU2 **Ympäristö, paikka ja tila**
 KU3 *Media ja kuvien viestit*
 KU4 *Taiteen kuvista omiin kuviin*
 KU5 *Nykytaiteen työpaja*
 KU6 *Graafinen suunnittelu*
 KU7 *Animaatio ja multimedia*
 KU8 *Taidetta seinille*

Liikunta

LI1 **Taitoa ja kuntoa**
 LI2 **Liikuntaa yhdessä ja erikseen**
 LI3 *Virkisty liikunnasta*
 LI4 *Yhdessä liikkuen*
 LI5 *Kuntoliikunta*

Terveystieto

TE1 **Terveyden perusteet**
 TE2 *Nuoret, terveys ja arkielämä*
 TE3 *Terveys ja tutkimus*

TE4 *Terveystiedon kertauskurssi*

Opinto-ohjaus

OP1 **Koulutus, työ ja tulevaisuus**
 OP2 *Opiskelu, työelämä ja ammatinvalinta*

Koulukohtaiset oppiaineet

Viestintä- ja mediaosaaminen

Tietotekniikka

TIE1 Lukion tietotekniikan perustaidot
TIE2 Digitaalinen kuvankäsittely
TIE3 Taulukkolaskenta
TIE4 Ohjelmointi

Mediat

MED1 Johdatus medioihin
MED2 Lehtityö
MED3 Sähköinen viestintä

Kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus

KAN1 Maailmankansalainen
PRO1 Kansainvälisyysprojekti

Hyvinvointi ja turvallisuus

RYH1 Ryhmänohjaus
TUT1 Tutorointi
MEI1 Meidän lukio
TUR1 Kansalaisen turvakurssi
ST1 Stressinkäsittelytaidot

Teknologia ja yhteiskunta

TIL1 Tilastojen teko ja tulkinta kansalaistaitona

Lukiodiplomit

KUD1 Kuvataiteen lukiodiplomi
LID1 Liikunnan lukiodiplomi
MUD1 Musiikin lukiodiplomi

KURSSIEN KIRJO, OPS2016

Opiskelijoille, jotka ovat aloittaneet vuonna 2016 tai sen jälkeen

Valtakunnalliset oppiaineet

Äidinkieli ja kirjallisuus

- ÄI_1 Tekstit ja vuorovaikutus
- ÄI_2 Kieli, kulttuuri ja identiteetti
- ÄI_3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa
- ÄI_4 Tekstit ja vaikuttaminen
- ÄI_5 Teksti ja konteksti
- ÄI_6 Nykykulttuuri ja kertomukset
- ÄI_7 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen
- ÄI_8 Kirjoittamistaitojen syventäminen
- ÄI_9 Lukutaitojen syventäminen
- ÄI_10 Kirjoittamisen ja tekstitaitojen ABC
- ÄI_11 Draama – toimintaa ja kokemusta
- ÄI_12 Luova kirjoittaminen
- ÄI_13 Lukupiiri

Ruotsi

- RUB1_1 Minun ruotsini
- RUB1_2 Hyvinvointi ja ihmissuhteet
- RUB1_3 Kulttuuri ja mediat
- RUB1_4 Monenlaiset elinympäristömme
- RUB1_5 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi
- RUB1_6 Viesti ja vaikuta puhuen
- RUB1_7 Kestävä elämäntapa
- RUB1_8 Kieliopin kertauskurssi
- RUB1_9 Kuullun ja luetun ymmärtäminen
- RUB1_10 Kulttuurin tekijöitä ja näkijöitä
- RUB1_11 Abien kertauskurssi

A-englanti

- ENA_1 Englannin kieli ja maailmani
- ENA_2 Ihminen verkostoissa
- ENA_3 Kulttuuri-ilmiöitä
- ENA_4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
- ENA_5 Tiede ja tulevaisuus
- ENA_6 Opiskelu, työ ja toimeentulo
- ENA_7 Kestävä elämäntapa
- ENA_8 Viesti ja vaikuta puhuen
- ENA_9 Ekojen peruskurssi
- ENA_10 Yhteinen maailma
- ENA_11 Kuullun ja luetun ymmärtäminen
- ENA_12 Kieliopin kertauskurssi

B2-ranska

- RAB2_1 Elämän tärkeitä asioita
- RAB2_2 Monenlaista elämää
- RAB2_3 Hyvinvointi ja huolenpito

- RAB2_4 Kulttuuri ja mediat
- RAB2_5 Opiskelu, työ ja tulevaisuus
- RAB2_6 Yhteinen maapallomme
- RAB2_7 Kansainvälinen toiminta
- RAB2_8 Viesti puhuen ja kirjoittaen
- RAB2_9 Harjoitusta yo-kokeisiin

B2-saksa

- SAB2_1 Elämän tärkeitä asioita
- SAB2_2 Monenlaista elämää
- SAB2_3 Hyvinvointi ja huolenpito
- SAB2_4 Kulttuuri ja mediat
- SAB2_5 Opiskelu, työ ja tulevaisuus
- SAB2_6 Yhteinen maapallomme
- SAB2_7 Kansainvälinen toiminta
- SAB2_8 Viesti puhuen ja kirjoittaen
- SAB2_9 Kieliopin kertauskurssi

B2-venäjä

- VEB2_1 Elämän tärkeitä asioita
- VEB2_2 Monenlaista elämää
- VEB2_3 Hyvinvointi ja huolenpito
- VEB2_4 Kulttuuri ja mediat
- VEB2_5 Opiskelu, työ ja tulevaisuus
- VEB2_6 Yhteinen maapallomme
- VEB2_7 Kansainvälinen toiminta
- VEB2_8 Viesti puhuen ja kirjoittaen
- VEB2_9 Harjoitusta yo-kokeisiin

B3-ranska

- RAB3_1 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen
- RAB3_2 Matkalla maailmassa
- RAB3_3 Elämän tärkeitä asioita
- RAB3_4 Monenlaista elämää
- RAB3_5 Hyvinvointi ja huolenpito
- RAB3_6 Kulttuuri ja mediat
- RAB3_7 Opiskelu, työ ja tulevaisuus
- RAB3_8 Yhteinen maapallomme
- RAB3_9 Harjoitusta yo-kokeeseen

B3-saksa

- SAB3_1 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen
- SAB3_2 Matkalla maailmassa
- SAB3_3 Elämän tärkeitä asioita
- SAB3_4 Monenlaista elämää
- SAB3_5 Hyvinvointi ja huolenpito
- SAB3_6 Kulttuuri ja mediat
- SAB3_7 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

SAB3_8 Yhteinen maapallomme

SAB3_9 *Kieliopin kertauskurssi*

B3-venäjä

VEB3_1 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

VEB3_2 Matkalla maailmassa

VEB3_3 Elämän tärkeitä asioita

VEB3_4 Monenlaista elämää

VEB3_5 Hyvinvointi ja huolenpito

VEB3_6 Kulttuuri ja mediat

VEB3_7 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

VEB3_8 Yhteinen maapallomme

VEB3_9 *Harjoitusta yo-kokeeseen*

Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus

MAY_1 Luvut ja lukujonot

Pitkä matematiikka

MAA_2 Polynomifunktiot ja -yhtälöt

MAA_3 Geometria

MAA_4 Vektorit

MAA_5 Analyttinen geometria

MAA_6 Derivaatta

MAA_7 Trigonometriset funktiot

MAA_8 Juuri- ja logaritmifunktiot

MAA_9 Integraalilaskenta

MAA_10 Todennäköisyys ja tilastot

MAA_11 Lukuteoria ja todistaminen

MAA_12 Algoritmit matematiikassa

MAA_13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

MAA_14 Kertauskurssi

MAA_15 Talousmatematiikka

MAA_16 Varmenna ja syvennä perustaitojasi

MAA_17 Tukea funktioihin, yhtälöihin ja derivaattaan

Lyhyt matematiikka

MAY_1 Luvut ja lukujonot

MAB_2 Lausekkeet ja yhtälöt

MAB_3 Geometria

MAB_4 Matemaattisia malleja

MAB_5 Tilastot ja todennäköisyys

MAB_6 Talousmatematiikka

MAB_7 Matemaattinen analyysi

MAB_8 Tilastot ja todennäköisyys II

MAB_9 Kertauskurssi

MAB_10 Tukikurssi

Biologia

BI_1 Elämä ja evoluutio

BI_2 Ekologia ja ympäristö

BI_3 Solu ja perinnöllisyys

BI_4 Ihmisen biologia

BI_5 Biologian sovellukset

BI_6 *Biologian kertauskurssi*

BI_7 *Biologian työkurssi*

Maantiede

GE_1 **Maailma muutoksessa**

GE_2 Sininen planeetta

GE_3 Yhteinen maailma

GE_4 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta

GE_5 *Maantieteen kertauskurssi*

Fysiikka

FY_1 **Fysiikka luonnontieteenä**

FY_2 Lämpö

FY_3 Sähkö

FY_4 Voima ja liike

FY_5 Jaksollinen liike ja aallot

FY_6 Sähkömagnetismi

FY_7 Aine ja säteily

FY_8 *Fysiikan kertauskurssi*

FY_9 *Täydennys- ja työkurssi*

Kemia

KE_1 **Kemiaa kaikkialla**

KE_2 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa

KE_3 Reaktiot ja energia

KE_4 Materiaalit ja teknologia

KE_5 Reaktiot ja tasapaino

KE_6 *Kemian kertauskurssi*

KE_7 *Työkurssi*

Filosofia

FI_1 **Johdatus filosofiseen ajatteluun**

FI_2 **Filosofinen etiikka**

FI_3 Yhteiskuntafilosofia

FI_4 Tieto, tiede ja todellisuus

FI_5 *Filosofian kertauskurssi*

Psykologia

PS_1 **Psyykkinen toiminta ja oppiminen**

PS_2 Kehittyvä ihminen

PS_3 Tietoa käsittelevä ihminen

PS_4 Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys

PS_5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

PS_6 *Johdatus sosiaalipsykologiaan*

PS_7 *Psykologian kertauskurssi*

Historia

HI_1 **Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa**

HI_2 **Kansainväliset suhteet**

HI_3 **Itsenäisen Suomen historia**

- HI_4 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys
 HI_5 Ruotsin itämaasta Suomeksi
 HI_6 Maailman kulttuurit kohtaavat
 HI_7 *Historian kertauskurssi*
 HI_8 *Maailma tänään*

Yhteiskuntaoppi

- YH_1 **Suomalainen yhteiskunta**
 YH_2 **Taloustieto**
 YH_3 **Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma**
 YH_4 Kansalaisen lakitieto
 YH_5 *Yhteiskuntaopin kertauskurssi*
 YH_6 *Lukiolaisen business-kurssi*
 YH_7 *Nuori vaikuttaja*

Evangelisluterilainen uskonto

- UE_1 **Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä**
 UE_2 **Maailmanlaajuinen kristinuskko**
 UE_3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä
 UE_4 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa
 UE_5 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa
 UE_6 Uskonnot ja media
 UE_7 *Uskonnon kertauskurssi*
 UE_8 *Lähimmäinen ja minä*
 UE_9 *Yhteinen maailmamme*

Ortodoksinen uskonto

- UO_1 **Uskonto ilmiönä – ortodoksisuus, juutalaisuus ja islam**
 UO_2 **Ortodoksisuus maailmassa**
 UO_3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä
 UO_4 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa
 UO_5 Taide ortodoksisuudessa ja muissa uskonnoissa
 UO_6 Ortodoksisuus ja uskonnot mediassa

Elämäkatsomustieto

- ET_1 **Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu**
 ET_2 **Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä**
 ET_3 Yksilö ja yhteisö
 ET_4 Kulttuurit katsomuksen muovaajina
 ET_5 Katsomusten maailma
 ET_6 Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus

Terveystieto

- TE_1 **Terveyden perusteet**
 TE_2 Ihminen, ympäristö ja terveys
 TE_3 Terveystietä tutkimassa
 TE_4 *Terveystiedon kertauskurssi*

Liikunta

- LI_1 **Energiaa liikunnasta**
 LI_2 **Aktiivinen elämäntapa**
 LI_3 Terveystietä liikkuen
 LI_4 Yhdessä liikkuen
 LI_5 Hyvinvointia liikkuen
 LI_6 *Vanhojentanssit*
 LI_7 *Erätaito*
 LI_8 *Liikuntaa kilpatasolla*
 LI_9 *Liikuntaa kilpatasolla*
 LI_10 *Liikuntaa kilpatasolla*

Musiikki

- MU_1 **Musiikki ja minä**
 MU_2 **Moniääninen Suomi**
 MU_3 Ovet auki musiikille
 MU_4 Musiikki viestii ja vaikuttaa
 MU_5 *Kempeleen lukion kuoro I (syksy)*
 MU_6 *Kempeleen lukion kuoro II (kevät)*
 MU_7 *Musiikkiliikunta*
 MU_8 *Sävellystyöpaja*

Kuvataide

- KU_1 **Kuvat ja kulttuurit**
 KU_2 **Muotoillut ja rakennetut ympäristöt**
 KU_3 Osallisena mediassa
 KU_4 Taiteen monet maailmat
 KU_5 *Graafinen suunnittelu*
 KU_6 *Animaatio ja multimedia*
 KU_7 *Näyttävästi esillä*

Opinto-ohjaus

- OP_1 **Minä opiskelijana**
 OP_2 **Jatko-opinnot ja työelämä**

Teemaopinnot

- TO_1 Monitieteinen ajattelu
 TO_2 Tutkiva työskentely teknologialla
 TO_3 Osaaminen arjessa

Lukiodiplomit

- KU_LD Kuvataiteen lukiodiplomi
 LI_LD Liikunnan lukiodiplomi
 MU_LD Musiikin lukiodiplomi

Paikalliset oppiaineet

Monilukutaito ja mediat

Mediat

MED_1 Johdatus medioihin

MED_2 Sähköinen viestintä

Kulttuurien tuntemus ja kansainvälisyys

PRO_1 Kansainvälisyysprojekti
(Global.me-kurssi)

Aktiivinen kansalaisuus, yrittäjyys ja työelämä

VAP_1 Vapaaehtoistyö

Hyvinvointi ja turvallisuus

RYH_1 Ryhmänohjaus

TUT_1 Tutorointi

MEI_1 Meidän lukio

TUR_1 Kansalaisen turvakurssi

ST_1 Stressinkäsittelytaidot

Teknologia ja yhteiskunta

Tietotekniikka

TIE_1 Lukion tietotekniikan perustaidot

TIE_2 Digitaalinen kuvankäsittely

TIE_3 Taulukkolaskenta

TIE_4 Ohjelmointi

KURSSITARJOTIN

Kurssitarjottimesta näet koko lukuvuoden opetuksen. Jos valintasi menevät päällekkäin, voit kätevästi tarkistaa kurssitarjottimesta, onko sinun mahdollista poiketa suositellusta etenemisestä ja näin saada valintasi toteutumaan. Huomaa kuitenkin, että pakollisten aineiden kursseille on etuoikeus niillä opiskelijoilla, joiden ohjausryhmälle ko. kurssi on merkitty ensisijaisesti.

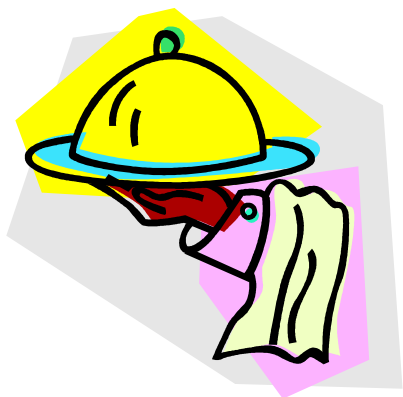
Jos aiot poiketa suositellusta etenemisjärjestyksestä, sinun on ehdottomasti tehtävä muutokset opinto-ohjaajan tai rehtorin kanssa.

Näin luet kurssitarjotinta

Kurssitarjottimen lyhenteissä oppiaineen kirjainkoodit vastaavat kurssin virallista lyhennettä. Vuoden 2016 opetussuunnitelman mukaisissa kursseissa on kirjaimien jälkeen alaviiva ennen kurssin järjestysnumeroa. Aiemman opetussuunnitelman mukaisissa kursseissa on kirjaimien jälkeen heti kurssin järjestysnumero. Kurssin järjestysnumeron jälkeen tulee piste ja sen jälkeen opetusryhmän numero. Esimerkiksi äidinkielen ensimmäinen pakollinen kurssi on vuoden 2016 opetussuunnitelmassa merkitty ÄI_1 ja aiemmassa opetussuunnitelmassa puolestaan ÄI1. Kurssitarjottimessa ÄI_1.2 tarkoittaa uuden opetussuunnitelman mukaista äidinkielen ensimmäisen kurssin toista ryhmää ja ÄI3.2 tarkoittaa aiemman opetussuunnitelman mukaista äidinkielen kolmannen kurssin toista ryhmää.

Kurssitarjottimesta eivät suoraan näy työjärjestykset, mutta tuntikaavion avulla saat näkymään, miten viikkotyöjärjestyksesi rakentuu. Kurssitarjottimessa oppiaine on tietyllä rivillä. Rivin numero vastaa tuntikaavion numeroa. H-rivillä oleva kurssi on hajautettu useampaan jaksoon, ja H-rivin kurssit ovat Wilmassa riveillä 8–19. **Ajantasainen kurssitarjotin löytyy Wilmasta.**

TUNTIKAAVIO 2017–2018

oppitunnit	ma	ti	ke	to	pe
1. tunti	7	3	1	8	1
2. tunti	6	4	2	6	3
3. tunti	5	5	4	5	4
4. tunti	2	6	7	3	7
5. tunti	1	8	8	2	8

KURSSITARJOTIN 1. JA 2. JAKSOON

1.jakso 10.8. - 2.10.2017 (38 koulupäivää)															
TK	17A	17B	17C	17D	17E	17F	2. OPI SKELUVUOSI				ABITURIENTIT				KOE
1	OP_1.1	MAY_1.2	HI_1.3	RAB3_1.1	SAB3_1.1	OP_1.6	RUB1_8.1	ÄI_3.1	ENA_4.2	MAA_11.1	MAA9.1	ÄI9.1	BI5.2	RUB11.1	25.9.
	215	248	250	115	105	215	164	165	117	207	209	166	201	163	
2	PS_1.1	HI_1.2	MAY_1.3	MU_1.4	ENA_1.5	RUB1_1.6		KE_2.1	MAA_5.2	ÄI_3.3	ENA_4.4	BI_2.1	UE5.1	ÄI9.3	26.9.
	251	250	207	162	164	163		202	209	165	115	201	248	166	ENA10.2
3	UE_1.1	BI_1.2	ÄI_1.3	MAY_1.4	FI_1.5	PS_1.6		FY_4.1	ÄI_3.2	ENA_4.3	MU_2.1	RUB1_3.3	YH2.1	MAA9.2	27.9.
	248	201	166	209	164	251		204	165	117	162	163	114	207	TE4.1
4	MU_1.1	FI_1.2	BI_1.3	ÄI_1.4	MAY_1.5	HI_1.6		HI_3.1	MAB_4.1	RUB1_3.2	ENA_4.5		FY7.1	ÄI9.2	28.9.
	162	251	201	165	207	250		114	209	163	164		204	166	TE4.3
5	ÄI_1.1	OP_1.2	OP_1.3	ENA_1.4	KU_1.5	MAY_1.6		YH_2.1	UE_2.1	MAA_5.3	MU_2.2	RUB1_3.1	YH2.2	PS4.1	29.9.
	166	215	215	164	220	207		250	248	209	162	105	114	251	ENA10.1
6	MAY_1.1	KU_1.2	RUB1_1.3	OP_1.4	OP_1.5	MU_1.6		MAA_5.1	KE_2.2	FI_2.2	ENA_11.1		ENA7.1	HI7.1	2.10.
	204	220	105	215	215	162		209	202	251	117		115	114	MAA9.3
7								KU_2.1					RUB7.1		Sovitaan erikseen
								220					105		
H	MAA_16.1	MAA_16.2	MAA_16.3	MAA_16.4	MAB_10.1	MAB_10.2		TUR_1.1	UE_8.1	UE_9.1			ÄI13.1	UE6.1	
	LIP_1.1	LIP_1.2	LIP_1.3	LIT_1.1	LIT_1.2	LIT_1.3		LIP_4.1	LIT_4.1	LIP_7.1	LIT_7.1		LIP5.1	LIP5.2	
2.jakso 3.10. - 29.11.2017 (37 koulupäivää)															
TK	17A	17B	17C	17D	17E	17F	2. OPI SKELUVUOSI				ABITURIENTIT				KOE
1	TE_1.1	ENA_1.2	MAA_2.3	RUB1_1.4	TIE_1.5	TIE_1.6		KE_3.1	YH_2.2	ÄI_7.1	VEB3_4.1		ÄI6.1	PS5.1	22.11.
	201	164	207	105	215	215		202	250	166	117		165	251	OP1.B1
2	ENA_1.1	UE_1.2	MU_1.3	BI_1.4	FY_1.5	MAA_2.4		BI_3.1	ÄI_4.2	YH_2.3	ÄI_3.4	PS_6.1	MAA10.1	YH2.3	23.11.
	115	248	162	201	204	209		163	164	250	165	251	207	114	ENA12.3
3	FI_1.1	ÄI_1.2	FY_1.3	HI_1.4	BI_1.5	ÄI_1.6		MAA_6.1	UE_2.2	MU_2.3	ENA_5.3	BI_3.2	MAA10.2	ENA7.3	24.11.
	251	165	204	250	201	166		105	248	162	117	163	207	115	MAB8.1
4	MAA_2.1	MU_1.2	ENA_1.3	FI_1.4	ÄI_1.5	UE_1.6		RUB1_3.4	HI_3.2	TE_2.2	BI_2.3	ENA_5.5	KE5.1	ÄI6.2	27.11.
	207	162	164	251	165	248		105	114	163	201	115	202	166	MAB8.2
5	KU_1.1	MAA_2.2	TIE_1.3	TIE_1.4	MU_1.5	ENA_1.6		HI_5.1	BI_2.2	MAA_6.2	MAB_4.2	FI_2.5	FY8.1	ÄI6.5	28.11.
	220	209	215	215	162	164		250	201	207	248	251	204	166	
6	TIE_1.1	TIE_1.2	KU_1.3	MAB_2.1	RUB1_1.5			ENA_4.1	RUB1_3.5	HI_6.1	ÄI_3.5		MAA13.1	MAA17.1	29.11.
	215	215	220	251	105			117	163	114	165		207	209	ENA8.1
7								KU_2.2		MU_4.1			VEB28.1	RUB7.2	
								220		162			105		Sovitaan erikseen
H	MAA_16.1	MAA_16.2	MAA_16.3	MAA_16.4	MAB_10.1			KE_7.1	MU_5.1	MU_6.1	ST_1.1		ÄI13.1		
	LIP_1.1	LIP_1.2	LIP_1.3	LIT_1.1	LIT_1.2	LIT_1.3		LIP_2.1	LIP_2.2	LIP_2.3	LIT_2.1	LIT_2.2	LIP5.1	LIP5.2	

TUNTIKAAVIO 2017-2018				
oppitunnit	ma	ti	ke	to pe
1.tunti	7	3	1	8 1
2.tunti	6	4	2	6 3
3.tunti	5	5	4	5 4
4.tunti	2	6	7	3 7
5.tunti	1	8	8	2 8

KURSSITARJOTIN 3. JA 4. JAKSOON

3.jakso 30.11.2017 - 6.2.2018 (38 koulupäivää)																								
TK	1. OPISKELUVUOSI							2. OPISKELUVUOSI							KOE		ABITURIENTIT		KOE					
1	BI_1.1	YH_1.2	ÄL_10.1	RAB3_2.1	SAB3_2.1	FL_1.6	ENA_9.1	FY_5.1	ÄL_4.1	KE_3.2	30.1.							ENA12.2	ÄI8.2	OP1.B4	HUOM. ABIEN 3. JAKSON KOKEET SOVITAAN ERIKSEEN!			
	201	114	166	115	105	248	117	204	165	202								164	163	251				
2	KE_1.1	FY_1.2	TE_1.3	ENA_2.4	HI_1.5	MAA_3.4	GE_2.1							HI_3.3	ÄL_4.4	RUB1_4.3	TIE_3.1	ÄI8.1		ENA8.2		RUB11.2	UE7.1	
	202	204		117	250	207	201							114	165	105	215	166		115		163		
3	YH_1.1	MAA_3.2	PS_1.3	GE_1.4	TE_1.5	FY_1.6	MAA_6.3							RUB1_4.1	UE_2.3	YH_2.4	ENA_5.1	MAA14.1		MAB9.1		ÄI8.3	ENA10.3	
	114	163	251	201		204	209							105	248	250	164	207		115		166	117	
4	RUB1_1.1	PS_1.2	MAA_3.3	FY_1.4	UE_1.5	TE_1.6	MAA_7.1							RUB1_4.2	ÄL_4.3	ENA_5.4	HI_5.2	KE6.1		GE5.1		YH6.1	TE4.2	
	105	251	209	204	248		207							164	166	115	114	202		201		250	163	
5	MAA_3.1	KE_1.2	RUB1_2.3	ÄL_10.2	ENA_2.5	BI_1.6	UE_3.1							ENA_5.2	MAA_7.2	YH_2.5	KU_3.1	FY9.1		BI6.1		HI8.1	PS7.1	
	209	202	163	161	115		248							117	207	250	220	204		201		114	251	
6	FY_1.1	RUB1_1.2	UE_1.3	KU_1.1	ÄL_10.3	ENA_2.6	RUB1_4.4							YH_4.1	LIP_6.1	LIT_6.1	MAA14.2		MAB9.2	ENA10.4				
	204	105	248	220	166	164	KE_7.1							BI_7.1	207							209	115	
7	ÄL_10.4																Sovitaan erikseen							
H	MAA_16.1	MAA_16.2	MAA_16.3														OP1.B3	MU7.1	KU7.1					
	LIP_1.1	LIP_1.2	LIP_1.3	LIT_1.1	LIT_1.2	LIT_1.3	LIP_4.1							LIP_4.2	LIT_4.1	ÄI13.1		KUD1.1	LID1.1	MUD1.1				
							163							250	LIP5.1							LIP5.2	LIT5.1	LIT5.2
4.jakso 7.2. - 9.4.2018 (37 koulupäivää)																								
TK	1. OPISKELUVUOSI							2. OPISKELUVUOSI							KOE									
1	ENA_2.1	FY_2.2	HI_2.3	ENA_3.4	ÄL_11.1	RUB1_2.6	OP_2.A1							OP_2.A2	OP_2.A3	OP_2.A4	VEB3_5.1	29.3.						
	117	204	250	164	165	163	166							251	251	248	115							
2	FY_2.1	RUB1_2.2	GE_1.3	HI_2.4	KE_1.5	ÄL_2.6	FL_2.1							ÄL_5.2	UE_2.4	HI_3.4	MAB_7.1	3.4.						
	204	105	201	250	202	165	251							166	248	114	207							
3	HI_1.1	GE_1.2	KE_1.3	UE_1.4	PS_1.5	FY_2.3	MAA_8.2							BI_4.1	HI_3.5	RUB1_4.5	ENA_6.3	4.4.						
	250	201	202	248	251	204	207							201	114	105	117							
4	GE_1.1	ÄL_2.2	FL_1.3	YH_1.4	MAB_2.2	KE_1.6	MAA_8.1							TE_2.3	ÄL_4.5	RUB1_5.2	ENA_6.5	5.4.						
	201	165	251	114	204	202	207							163	166	105	115							
5	ÄL_2.1	ENA_2.2	BI_3.3	KE_1.4	HI_2.5	YH_1.6	MAA_7.3							ENA_6.2	GE_2.2	PS_3.1	MAA_15.1	6.4.						
	165	115	105	202	250	114	209							164	201	251	207							
6	MAA_11.2	ENA_2.3		PS_1.4	BI_3.4	KU_1.6	KE_4.1							ENA_6.4	ÄL_5.1	RUB1_5.1	YH_4.2	9.4.						
	207	115		251	201	220	202							164	166	105	250							
7	TA_1.1																Sovitaan erikseen							
	162																							
H	MAB_10.2																BI_7.1	KE_7.1	MU_6.1					
	LIP_3.1	LIP_3.2	LIT_3.1	LIP_2.1							LIP_2.2	LIP_2.3	LIT_2.1	LIT_2.2										

KURSSITARJOTIN 5. JAKSOON

5.jakso 10.4. - 2.6.2018 (38 koulupäivää)													
TK	1. OPISKELUVUOSI						2. OPISKELUVUOSI						KOE
1	ENA_3.3	MAB_3.1	PS_2.2	RAB3_3.1	SAB3_3.1	MAA_4.4	ÄI_5.3	RUB1_6.1	RUB1_5.5	VEB3_6.1			25.5.
	115	209	251	117	105	207	166	163	164	114			
2	HI_2.1	FY_3.2	PS_2.1	TE_1.4	RUB1_2.5	GE_1.6	ENA_7.1	ÄI_5.4	TIE_4.1	MAB_5.1			26.5.
	114	204	251	248	105	201	117	166	215	202			(la)
3	RUB1_2.1	TE_1.2	YH_1.3	ÄI_2.4	ENA_3.5	FY_3.3	MAA_8.3	HI_4.1	FI_2.4	MAB_5.2	ÄI_12.1		28.5.
	105	248	114	166	115	204	209	250	251	202	165		
4	ENA_3.1	MAA_4.2	ÄI_2.3	MAB_3.2	YH_1.5	HI_2.6	ENA_6.1	MAA_12.1	BI_4.2	RUB1_5.4	UE_6.1		29.5.
	117	209	166	251	114	250	115	207	201	105	248		
5	KE_2.3	HI_2.2	MAA_4.3	RUB1_2.4	GE_1.5	ENA_3.6	FY_6.1	HI_4.2	TE_3.1	UE_2.5			30.5.
	202	250	209	163	201	164	204	114	251	248			
6	FY_3.1	MAA_4.1	ENA_3.2	TIE_2.1	ÄI_2.5	KE_2.4	RUB1_5.3	PS_3.2	GE_3.1	ÄI_5.5	YH_6.1		31.5.
	204	207	164	215	165	202	163	251	201	166	250		
7	KU_4.1	MU_3.1									OP_2.A5		Sovitaan erikseen
	220	162									251		
H	MAB_10.1	MAB_10.2				MU_5.1	MU_6.1	BI_7.1					
	LIP_3.1	LIP_3.2	LIT_3.1				LIP_2.1	LIP_2.2	LIP_2.3	LIT_2.1	LIT_2.2	LIP_4.1	LIT_4.1

TUNTIKAAVIO 2017-2018					
oppitunnit	ma	ti	ke	to	pe
1.tunti	7	3	1	8	1
2.tunti	6	4	2	6	3
3.tunti	5	5	4	5	4
4.tunti	2	6	7	3	7
5.tunti	1	8	8	2	8

OPPIKIRJAT 2017–2018

Huom! Käytetty oppikirja ei käy, jos harjoitukset on tehty kirjaan.

Äidinkieli ja kirjallisuus

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärä

- ÄI_1–ÄI_13 **Haapala – Hellström – ym.:** *Särmä. Suomen kieli ja kirjallisuus*. Otava, 2016, ISBN 978-951-1-28914-2 (myös digikirja käy, ISBN 978-951-1-29027-8)
Lisäksi tehtäväkirjat kursseittain:
- ÄI_1 **Kaseva – Naalisvaara – Puolitaival:** *Särmä. Suomen kieli ja kirjallisuus. Tehtäviä 1*. Otava, 2016, ISBN 978-951-1-29024-7 (vain painettu kirja käy)
- ÄI_2 **Hellström – Kärki – ym.:** *Särmä. Suomen kieli ja kirjallisuus. Tehtäviä 2*. Otava, 2016, ISBN 978-951-1-29025-4 (vain painettu kirja käy)
- ÄI_3 **Kuohukoski – Naalisvaara – Puolitaival:** *Särmä. Suomen kieli ja kirjallisuus. Tehtäviä 3*. Otava, 2016, ISBN 978-951-1-29026-1 (vain painettu kirja käy)
- ÄI_4 **Kaseva – Kärki – ym.:** *Särmä. Suomen kieli ja kirjallisuus. Tehtäviä 4*. Otava, 2016, ISBN 978-951-1-30528-6 (vain painettu kirja käy)
- ÄI_5 **Haapala – Kuohukoski – Puolitaival:** *Särmä. Suomen kieli ja kirjallisuus. Tehtäviä 5*. Otava, 2016, ISBN 978-951-1-30529-3 (vain painettu kirja käy)
- ÄI6–ÄI13 **Mikkola – Koskela – ym.:** *Äidinkieli ja kirjallisuus. Käsikirja*. WSOY, ISBN 978-951-0-26300-6 tai ISBN 951-0-26300-6

Ruotsi

- RUB_1 **Blom – Kaunisto – Paasonen – Salonen – Boucht:** *Fokus kurs 1*. Otava, ISBN 9789511268864 (myös digikirja käy *Fokus 1 digikirja* 48 kk, ISBN 978-951-1-28009-5, tai *Fokus 1 digikirja* 6 kk, ISBN 978-951-1-30060-1)
- RUB_2 **Blom – Kaunisto – Paasonen – Pajunen – Salonen – Boucht:** *Fokus kurs 2*. Otava, ISBN 9789511278320 (myös digikirja käy *Fokus 2 digikirja* 48 kk, ISBN 978-951-1-28150-4, tai *Fokus 2 digikirja* 6 kk, ISBN 978-951-1-30056-4)
- RUB1_3 **Blom – Kaunisto – Paasonen – Pajunen – Salonen – Boucht:** *Fokus kurs 3*. Otava, ISBN 9789511287087 (myös digikirja käy *Fokus 3 digikirja* 48 kk, ISBN 9789511289449, tai 6 kk, ISBN 9789511300601)
- RUB1_4 **Blom – Kaunisto – Paasonen – Salonen:** *Fokus kurs 4*. Otava, ISBN 9789511283706 (myös digikirja käy *Fokus 4 digikirja* 48 kk, ISBN 9789511289456, tai 6 kk, ISBN 9789511300588)
- RUB1_5 **Blom – Friis – Kaunisto – Paasonen – Salonen:** *Fokus kurs 5*. Otava, ISBN 9789511287568 (myös digikirja käy 6kk tai 48 kk)
- RUB1_6 **Blom – Kaunisto – Paasonen – Salonen:** *Galleri 6*. Otava, ISBN 9789511226987
- RUB7 **Blom – Kaunisto – Paasonen – Salonen:** *Galleri 7*. Otava, ISBN 978-951-1-22257-6; **Kaunisto – Paasonen – ym.:** *Grammatik Galleri*. Otava
- RUB11 **Harkoma – Jukarainen – Lilius:** *Abi Ruotsi*. Otava (**huom.! uusi painos 2013**), ISBN 978-951-1-23403-6

A-englanti

ENA_1	Karapalo – Keltto – ym.: Insights Course 1. Otava, ISBN 978-951-1-26840-6 (myös digikirja käy <i>Insights Course 1 digikirja</i> 48 kk, ISBN 978-951-1-28221-1)
ENA_2	Karapalo – Keltto – ym.: Insights Course 2. Otava, ISBN 978-951-1-28193-1 (myös digikirja käy <i>Insights Course 2 digikirja</i> 48 kk, ISBN 978-951-1-28655-4)
ENA_3	Karapalo – Keltto – ym.: Insights Course 3. Otava, ISBN 978-951-1-28853-4 (myös digikirja käy <i>Insights Course 3</i> 48 kk, ISBN 978-951-1-29794-9)
ENA_4	Karapalo – Keltto – ym.: Insights Course 4. Otava, ISBN 978-951-1-28855-8 (myös digikirja käy <i>Insights Course 4 digikirja</i> 48 kk, ISBN 978-951-1-30155-4)
ENA_5	Karapalo – Keltto – ym.: Insights Course 5. Otava, ISBN 978-951-1-29931-8 (myös digikirja käy <i>Insights Course 5 digikirja</i> 48 kk, ISBN 978-951-1-30156-1)
ENA_6	Karapalo – Keltto – ym.: Insights Course 6. Otava, ISBN 978-951-1-29932-5 (myös digikirja käy <i>Insights Course 6 digikirja</i> 48 kk, ISBN 978-951-1-30157-8)
ENA7/_7	Ikonen – Mäkelä – ym.: ProFiles Course 7. SanomaPro, ISBN 978-952-63-0627-8
ENA8	Ikonen – Mäkelä – ym.: ProFiles Course 8. SanomaPro, ISBN 978-952-63-1469-3
ENA_9	Lindholm – Nuutila – ym.: Pre-fix. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-1667-3
ENA10	opettajan jakama monistemateriaali
ENA_11	opettajan jakama moniste- ja digimateriaali
ENA12	Silk – Mäki – Kjisik: GrammarRules!. Otava, ISBN 951-1-18451-2 ja <i>Key</i> (tehtävien ratkaisut). Otava, ISBN 951-1-18770-8

B3-saksa

SAB3_1	Bär – Paul – Tolvanen – Äijälä: Magazin.de 1. Otava, ISBN 978-951-1-27668-5 (myös digikirja käy <i>Magazin.de 1 Digikirja</i> 48 kk, ISBN 978-951-1-28082-8, tai <i>Magazin.de 1 Digikirja</i> 6 kk, ISBN 978-951-1-30087-8)
SAB3_2	Bär – Paul – Tolvanen – Äijälä: Magazin.de 2. Otava, ISBN 978-951-1-28446-8 (myös digikirja käy <i>Magazin.de 2 Digikirja</i> 48 kk, ISBN 978-951-1-28447-5, tai <i>Magazin.de 2 Digikirja</i> 6 kk, ISBN 978-951-1-30088-5)
SAB3_3	Bär – Paul – Tolvanen – Äijälä: Magazin.de 3. Otava, ISBN 978-951-1-28637-0 (myös digikirja käy <i>Magazin.de 3 Digikirja</i> 48 kk, ISBN 978-951-1-28636-3, tai <i>Magazin.de 3 Digikirja</i> 6 kk, ISBN 978-951-1-30089-2)
SAB3_4	Bär – Paul – Tolvanen – Äijälä: Magazin.de 4. Otava, ISBN 978-951-1-29294-4 (myös digikirja käy <i>Magazin.de 4 Digikirja</i> 48 kk, ISBN 978-951-1-29295-1 tai <i>Magazin.de 4 Digikirja</i> 6 kk, ISBN 978-951-1-30090-8)
SAB3_5	Bär – Paul – Tolvanen – Äijälä: Magazin.de 5. Otava, ISBN 9789511307822 (myös digikirja käy 48kk, ISBN 9789511307822, tai 6kk, ISBN 9789511312468)
SAB3_6	Bär – Paul – Tolvanen – Äijälä: Magazin.de 6. Otava, ISBN 978-951-1-31265-9 (myös digikirja käy: 48 kk, ISBN 978-951-1-31270-3, tai 6 kk, 978-951-1-31271-0)
SAB3_7	Bär – Paul – Tolvanen – Äijälä: Magazin.de 7. Otava, ISBN 9789511312666 (myös digikirja käy: 48 kk, ISBN 9789511312734, tai 6 kk, ISBN 9789511312741)
SAB38	Dahlmann – Halsti – ym.: Gute Idee! 7-8. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-2638-2
SAB39	Busse – Jaakamo: Abisaksa. Otava, ISBN 978-951-1-24722-7

B3-ranska

RAB3_1– 2	Kivivirta – Kuikka – ym.: - J'aime 1. Otava, ISBN 978-951-1-27588-6 tai <i>J'aime 1 Digikirja</i> , ISBN 978-951-1-28157-3
RAB3_3–4	Heikkilä – Kivivirta – ym.: J'aime 2. Otava, ISBN 978-951-1-28994-4 (myös digikirja käy: <i>J'aime 2 digikirja</i> 48kk, ISBN 978-951-1-29750-5)
RAB3_5	Heikkilä – Kivivirta – ym.: J'aime 3. Otava, ISBN 978-951-1-29805-2 (myös digikirja käy: <i>J'aime 3 digikirja</i> 48kk, ISBN 978-951-1-29835-9)
RAB3_6	Heikkilä – Kivivirta – ym.: J'aime 3. Otava, ISBN 978-951-1-29805-2 (myös digikirja käy: <i>J'aime 3 digikirja</i> 48kk, ISBN 978-951-1-29835-9)

RAB37 **Bärlund – Jokinen – Maala – Raitala – Mauffret:** *Voilà 6. Textes et exercices.* Otava, ISBN 978-951-1-22044-2

B3-venäjä

VEB31–3 **Jegorenkov – Piispanen:** *Pora! 1.* Otava, ISBN 978-951-1-25569-7

VEB3_2 **Jegorenkov – Piispanen:** *Pora! 2.* Otava, ISBN 978-951-1-31399-1

Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus

MAY_1 **Ekonen – Hassinen – ym.:** *Yhteinen tekijä – Lukion matematiikka 1.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3672-5 (myös digikirja käy, ISBN [6kk] 978-952-63-3881-1, ISBN [48kk] 978-952-63-3882-8)
MAOL-taulukot – Matematiikka, fysiikka, kemia. Otava, ISBN 978-951-1-26270-1 (MAOL-digitaulukot, ISBN 978-951-1-28254-9)

Pitkä matematiikka

MAA_2 **Heiskanen – Kaakinen – ym.:** *Tekijä, Pitkä matematiikka 2, Polynomifunktiot ja yhtälöt.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-2923-9 (myös digikirja käy, ISBN [6kk] 978-952-63-3883-5, [48 kk] 978-952-63-3884-2)

MAA_3 **Heiskanen – Kaakinen – ym.:** *Tekijä, Pitkä matematiikka 3, Geometria.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3887-3 (myös digikirja käy, ISBN [6kk] 978-952-63-3888-0, ISBN [48kk] 978-952-63-3889-7)

MAA_4 **Heiskanen – Kaakinen – ym.:** *Tekijä, Pitkä matematiikka 4, Vektorit,* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-2178-3 (myös digikirja käy)

MAA_5 **Alatupa – Heiskanen – ym.:** *Tekijä, Pitkä matematiikka 5, Analyttinen geometria.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-2923-9 (myös digikirja käy)

MAA_11 **Heiskanen – Kaakinen – ym.:** *Tekijä, Pitkä matematiikka 11, Lukuteoria ja todistaminen.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0469-4 (myös digikirja käy)

MAA_6 **Heiskanen - Kaakinen -ym:** *Tekijä, Pitkä matematiikka 6, Derivaatta,* Sanoma Pro, ISBN: 978-952-63-4529-1 (myös digikirja käy)

MAA_7 **Heiskanen - Kaakinen -ym:** *Tekijä, Pitkä matematiikka 7, Trigonometriset funktiot,* Sanoma Pro, ISBN: 978-952-63-4530-7 (myös digikirja käy)

MAA_8 }
 MAA_12 } ilmoitetaan myöhemmin
 MAA_15 }

MAA9 **Härkönen – Kontkanen – Lehtonen – ym.:** *Pyramidi 9, Trigonometriset funktiot ja lukujonot.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-1381-8

MAA10 **Härkönen – Kontkanen – Lehtonen:** *Pyramidi 9. Integraalilaskenta.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0311-6

MAA13 **Kangasaho – Mäkinen – ym.:** *Pitkä matematiikka 13. Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi.* WSOY

MAA14 **Kangasaho – Mäkinen – ym.:** *Pitkä matematiikka 14. Kertaus.* WSOY, ISBN 978-951-0-29169-6

Lyhyt matematiikka

MAB_2 **Ekonen – Hassinen – ym.:** *Tekijä, Lyhyt matematiikka 2, Lausekkeet ja yhtälöt.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3897-2 (myös digikirja käy, ISBN [6kk] 978-952-63-3899-6, [48kk] 978-952-63-3900-9)

MAB_3 **Hassinen – Hemmo – Taskinen:** *Tekijä, Lyhyt matematiikka 3, Geometria.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3898-9 (myös digikirja käy, [6kk] ISBN 978-952-63-3901-6, [48kk] ISBN 978-952-63-3902-3)

- MAB_4 **Hassinen – Hemmo – Taskinen:** *Tekijä, Lyhyt matematiikka 4, Matemaattisia malleja*. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-4418-8
- MAB_5 **Hassinen – Hemmo – Taskinen:** *Tekijä, Lyhyt matematiikka 5, Tilastot ja todennäköisyys*. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-4540-6
- MAB_7 ilmoitetaan myöhemmin
- MAB6 **Hemmo – Vahviainen – Taskinen – Ekonen:** *Sigma 6. Matemaattisia malleja II*. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-2581-1
- Forsell – Hassinen – Taskinen:** *Sigma 7, Talousmatematiikka (uudistettu laitos 2010)*. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0330-7
- MAB8 **Hassinen – Forsell – Taskinen:** *Sigma 8, Matemaattisia malleja III*. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-1561-4
- MAB9 **Aalto – Kangasaho – Kylliäinen – ym.:** *Lyhyt matikka 9, Kertaus*. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-1228-6 tai
- Hassinen – Taskinen:** *YO Lyhyt matematiikka*. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-2582-8

Biologia

- BI_1 **Happonen – Holopainen – ym.:** *Bios 1 Elämä ja evoluutio*. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3437-0, tai *Elämä ja evoluutio -digikirja* 6 kk, ISBN 978-952-63-3787-6, tai *Elämä ja evoluutio -digikirja* 48 kk, ISBN 978-952-63-3788-3
- BI_3 Ilmoitetaan myöhemmin
- BI_2 **Happonen – Holopainen – Sotkas – ym.:** *Bios 2 Ekologia ja ympäristö*. Sanomapro, ISBN 978-952-63-3789-0 (myös digikirja käy: *Bios 2 Solu ja perinnöllisyys -digikirja* 48 kk, ISBN 978-952-63-3006-8)
- BI_3 **Happonen – Holopainen – Sotkas – ym.:** *Bios 3 Solu ja perinnöllisyys*. Sanomapro, ISBN 978-952-63-4248-1 (myös digikirja käy: *Bios 3 Solu ja perinnöllisyys -digikirja* 48 kk, ISBN 978-952-63-4416-4)
- BI_4 **Happonen – Holopainen – Sotkas – ym.:** *Bios 4 Ihmisen biologia*. Sanomapro, ISBN ilmoitetaan myöhemmin (myös digikirja käy: *Bios 4 Ihmisen biologia -digikirja* 48 kk, ISBN ilmoitetaan myöhemmin)
- BI5 **Kokkonen – Nowak – Veistola – ym.:** *Lukion biologia. Bioteknologia*. Otava, ISBN 9789511237297
- BI6 **Hannus – Nowak – Veistola:** *Abi biologia*. Otava ja BI1–BI5-oppikirjat

Maantiede

- GE_1 **Brander – Hiekka – ym.:** *Manner Ge1 Maailma muutoksessa*. Otava, ISBN 978-951-1-29309-5, tai *Manner 1 Maailma muutoksessa Digikirja* 6 kk, ISBN 978-951-1-30138-7, tai *Manner 1 Maailma muutoksessa Digikirja* 48 kk, ISBN 978-951-1-29450-4
- GE_2 **Brander – Hiekka – Paarlahti – ym.:** *Manner 2 Sininen planeetta*. Otava, ISBN 978-951-1-29310-1 (myös digikirja käy: *Manner 2 -digikirja* 48 kk, ISBN 978-951-1-29451-1)
- GE_3 **Brander – Hiekka – Paarlahti – ym.:** *Manner 3 Yhteinen maailma*. Otava, ISBN ilmoitetaan myöhemmin (myös digikirja käy: *Manner 3 Yhteinen maailma -digikirja* 48kk, ISBN ilmoitetaan myöhemmin)
- GE4 **Brander – Hiekka – Paarlahti – ym.:** *Manner 4 Aluetutkimus*. Otava, ISBN 9789511270348
- GE5 **Fabritius – Kenno – Nowak – ym.:** *Abi maantiede*. Otava, ISBN 9789511225287 ja GE1–GE4-oppikirjat

Fysiikka

- FY_1 **Haapola – Hellsten – ym.: Resonanssi 1 – Fysiikka luonnontieteenä.** e-Oppi, (tuotenumero 643-004-963-155-4; lisenssi: kirja on elinikäinen, muokattava ja henkilökohtainen), opettajalta tulee Wilma-/sähköpostina linkki tilaussivustolle
- FY_2 **Lehto – Maalampi – Havukainen – ym.: Fysiikka 2 Lämpö.** Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3513-1, myös digikirja käy
- FY_3 **Lehto – Maalampi – Havukainen – ym.: Fysiikka 3 Sähkö.** Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3514-8
- FY_4 **Lehto – Maalampi – Havukainen – Leskinen: Fysiikka 4 Voima ja liike,** Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3515-5 (myös digikirja käy)
- FY_5 **Lehto – Maalampi – Havukainen – Leskinen: Fysiikka 5 Jaksollinen liike ja aallot.** Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3516-2 (myös digikirja käy)
- FY_6 **Lehto – Maalampi – Havukainen – Leskinen: Fysiikka 6 Sähkömagnetismi.** Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3517-9 (myös digikirja käy)
- FY7 **Hatakka – Saari – Sirviö – ym.: Physica 7. Sähkömagnetismi.** Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-1681-9
- FY8 **Hatakka – Saari – Sirviö – ym.: Physica 8. Aine ja säteily,** Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-1405-1
- FY9 **Arminen – Partanen – ym.: Fysiikan ylioppilastehtävät ratkaisuihin 2006–2015.** MFKA-Kustannus, ISBN ilmoitetaan myöhemmin

Kemia

- KE_1 **Lehtiniemi – Turpeenoja: Mooli 1 – KE1 Kemiaa kaikkialla.** Otava, ISBN 978-951-1-28095-8. Digikirja: ISBN 978-951-1-29023-0 (48 kk), ISBN 978-951-1-29022-3 (12 kk) tai ISBN 978-951-1-30106-6 (6 kk)
- KE_2 **Lehtiniemi – Turpeenoja: Mooli 2 – KE2 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa.** Otava, ISBN ilmoitetaan myöhemmin
Digikirja: ISBN 978-951-1-30062-5 (48 kk), ISBN 978-951-1-29420-7 (12 kk) tai ISBN 978-951-1-30108-0 (6 kk)
- KE_3 **Turpeenoja: Mooli 3. Lukion kemia KE3. Reaktiot ja energia.** Otava, ISBN 978-951-1-29433-7 (digikirjana ISBN 978-951-1-28152-8)
- KE_4 **Turpeenoja: Mooli 4. Lukion kemia 4. Materiaalit ja teknologia.** Otava, ISBN 978-951-1-29431-3 (digikirjana ISBN 978-951-1-28153-5)
- KE5 **Lehtiniemi – Turpeenoja: Mooli 5. Reaktiot ja tasapaino.** Otava, ISBN 9789511218166 (digikirjana ISBN 978-951-1-28154-2)
- KE6 **Lehtiniemi – Turpeenoja: Abi Kemia.** Otava, ISBN 9789511222903 ja **Lehtiniemi – Turpeenoja: Abi Kemia ratkaisut.** Otava, ISBN 9789511225478

Evangelisluterilainen uskonto

- UE_1 **Hanki – Könni – Nyysönen: Verso 1, Uskonnon juurilla.** Sanoma Pro, ISBN 978-63-3575-9 (myös digikirja käy, ISBN ilmoitetaan myöhemmin)
- UE_2 **Hanki – Könni – Nyysönen: Verso 2, Maailmanlaajuinen kristinusko.** Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-4054-8 (myös digikirja käy)
- UE_3 **Heltimoinen – Ikkala – ym.: Uusi Arkki 3, maailman uskontoja.** Edita, ISBN 978-951-37-6764-8
- UE_6 **Hämeenniemi – Ikkala – ym.: Uusi Arkki 5-6, uskonto tieteessä, taiteessa ja mediassa,** Edita, ISBN 978-951-37-7187-4
- UE5 **Hanki – Könni – ym.: Silta 5.** WSOY, ISBN 978-951-0-35029-4

Elämäkatsomustieto

Katso elämäkatsomustiedon suorittamisesta ja oppikirjoista osoitteesta www.elukio.fi

Filosofia

- FI_1 **Hallamaa – Heinlahti – ym.:** *Minerva 1. Johdatus filosofiseen ajatteluun.* Edita, ISBN 978-951-37-6760-0 (myös digikirja käy: 6 kk, ISBN 978-951-37-6902-4, tai 48 kk, ISBN 978-951-37-6767-9)
- FI_2 **Hallamaa – Heinlahti – ym.:** *Minerva 2. Etiikka.* Edita, ISBN 978-951-37-6815-7 (myös digikirja käy: 6 kk, ISBN 978-951-37-6907-9, tai 48 kk, ISBN 978-951-37-6816-4)
- FI_3 **Hallamaa – Heinlahti – ym.:** *Minerva 3. Yhteiskuntafilosofia.* Edita ISBN 978-951-37-6957-4 (myös digikirja käy, ISBN ilmoitetaan myöhemmin)
- FI4 **Hakala – Kopperi – Räikkä – Eerolainen:** *Filo 4. Yhteiskuntafilosofia.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0111-2

Historia

- HI_1 **Höyssä – Lahtinen – Ripatti – Similä – Ukkonen:** *Historia ajassa 1 – Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3541-4 (myös digikirja käy, ISBN 978-952-63-3687-9)
- HI_2 **Aunesluoma – Lehtonen – Putus-Hilasvuori – Ukkonen – Vuorela:** *Historia ajassa 2– Kansainväliset suhteet.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3542-1 (myös digikirja käy, ISBN 978-952-63-3688-6)
- HI_3 **Aunesluoma – Putus-Hilasvuori – Vuorela – Ukkonen:** *Historia ajassa 3 – Itsenäisen Suomen historia.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3543-8 (myös digikirja käy, ISBN 978-952-63-3689-3)
- HI_4 **Höyssä – Lahtinen – Ripatti – Similä:** *Historia ajassa 4 – Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-4154-5 (myös digikirja käy, ISBN ilmoitetaan myöhemmin)
- HI_5 **Höyssä – Lahtinen – Ukkonen:** *Historia ajassa 5 – Ruotsin itämaasta Suomeksi.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-4155-2 (myös digikirja käy, ISBN ilmoitetaan myöhemmin)
- HI_6 **Jokiaho – Putus-Hilasvuori:** *Historia ajassa 6 – Maailman kulttuurit kohtaavat.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-4156-9 (myös digikirja käy, ISBN ilmoitetaan myöhemmin)

Yhteiskuntaoppi

- YH_1 **Aunesluoma – Putus-Hilasvuori – Ukkonen – Vuorela:** *Jokaisen yhteiskunta.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3540-7 (myös digikirja käy, ISBN 978-952-63-3685-5)
- YH_2 **Marttila – Similä – Ukkonen – Vuorela:** *Jokaisen talous.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3549-7 (myös digikirja käy, ISBN 978-952-63-3686-2)
- YH_4 **Hongisto-Mäenpää – Karppinen – Salmi:** *Kanta 4 – Kansalaisen lakitieto.* Edita, ISBN 978-951-37-6779-2 (myös digikirja käy, ISBN 978-951-37-7067-9)
- YH2 **Marttila – Similä – Ukkonen – Vuorela:** *Jokaisen talous.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3549-7 (myös digikirja käy, ISBN 978-952-63-3686-2)
- YH4 **Aunesluoma – Marttila – Putus-Hilasvuori – Similä:** *Jokaisen maailma.* Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3650-3 (myös digikirja käy, ISBN 978-952-63-3690-9)

Psykologia

- PS_1 **Aarnio – Autio – ym.: Skeema 1. Psyykkinen toiminta ja oppiminen.** Edita, ISBN 978-951-37-6722-8 (myös digikirja käy: 6 kk, ISBN 978-951-37-6905-5, tai 48 kk, ISBN 978-951-37-6723-5)
- PS_2 **Aarnio – Autio – ym.: Skeema 2. Kehittyvä ihminen.** Edita, ISBN 978-951-37-6724-2 (myös digikirja käy: 6 kk, ISBN 978-951-37-6916-1, tai 48 kk, ISBN 978-951-37-6725-9)
- PS_3 **Aarnio – Autio – ym.: Skeema 3. Tietoa käsittelevä ihminen.** Edita, ISBN 978-951-37-6841-6 (myös digikirja käy: 6kk, ISBN 978-851-37-7122-5, tai 48 kk, ISBN 978-951-37-6842-3)
- PS_6 **Järvinen – Tontti – ym.: PS Sosiaalipsykologia.** Otava, ISBN 978-951-12261-85
- PS4 **Aarnio – Kalakoski – ym.: Skeema 4. Motivaatio, tunteet ja taitava ajattelu.** Edita, ISBN 978-951-37-6465-4.
- PS5 **Aarnio – Autio – ym.: Skeema 5. Persoonallisuus ja mielenterveys.** Edita, ISBN 978-951-37-6482-1

Terveystieto

- TE_1 **Bryggare – Fogelholm – Kuronen – ym.:**
Terve 1 Terveystien perusteet. Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-3578-0, tai *Terve 1 Terveystien perusteet -digikirja* 6 kk, ISBN 978-952-63-3890-3, tai *Terve 1 Terveystien perusteet -digikirja* 48 kk, ISBN 978-952-63-3783-8
- TE_2 **Bryggare – Orkovaara – ym.: Terve 2, Ihminen, ympäristö ja terveys.** SanomaPro, ISBN 978-952-63-3782-1, tai digikirja 6 kk, ISBN 978-952-63-4572-7, tai digikirja 48 kk, ISBN 978-952-63-4573-4
- TE_3 **Orkovaara – Antikainen – ym.: Terve 3 Terveystietä tutkimassa.** SanomaPro, ISBN 978-952-63-3257-4, tai digikirja 6 kk, ISBN 978-952-63-4664-9, tai digikirja 48 kk, ISBN 978-952-63-4665-6
- TE3 **Fogelholm – Huuhka – ym.: Lukion terveystieto Terve!, 3 Terveystietä ja tutkimus.** Sanoma Pro, ISBN 952-63-1565-2
- TE4 **Koski – Orkovaara – ym.: YO Terveystieto.** Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-1496-9

Opinto-ohjaus

- OP_1 **Ahonen – Lounassalo – Tast: OP1 Minä opiskelijana -digikirja, tabletkoulu.fi**

MEIDÄN KOULUN VÄKI

KOULUN HALLINTO

Aaltonen Kimmo , FM vt. rehtori	050 568 1915	kimmo.aaltonen@kempele.fi kimmo.aaltonen@edu.kempele.fi
Konttinen Pasi , FM apulaisrehtori	050 599 3917	pasi.konttinen@kempele.fi pasi.konttinen@edu.kempele.fi
Prokkola Tuula koulusihteeri	050 316 9593	tuula.prokkola@kempele.fi tuula.prokkola@edu.kempele.fi

OPETTAJAKUNTA

Alajeesiö Sari , FM <i>matematiikka, kemia, fysiikka, tietotekniikka</i>	044 268 5189	sari.alajeesio@edu.kempele.fi
Anttila Aune , FM <i>matematiikka, fysiikka, filosofia</i>	040 542 7318	aune.anttila@edu.kempele.fi
Etelä Veli-Pekka , ERO <i>erityisopetus</i>	040 585 8106/ 044 497 2239	veli-pekka.etela@edu.kempele.fi
Herva Mirja , LitM <i>liikunta</i>	050 316 9434	mirja.herva@edu.kempele.fi
Huotari Henna , FM <i>matematiikka, fysiikka, kemia</i>	040 562 0622	henna.huotari@edu.kempele.fi
Huovinen Hillevi , FL <i>englanti, ruotsi</i>	040 759 9353	hillevi.huovinen@edu.kempele.fi
Hänninen Jukka , KM <i>liikunta</i>	040 567 6264	jukka.hanninen@edu.kempele.fi
Jouhten Virve , opinto-ohjaaja <i>opinto-ohjaus</i>	044 497 2177	virve.jouhten@edu.kempele.fi
Kaarre-Kela Heli , FM <i>englanti</i>	050 328 0585	heli.kaarre-kela@edu.kempele.fi
Kela Kai , opinto-ohjaaja <i>opinto-ohjaus</i>	050 463 6675	kai.kela@edu.kempele.fi
Konttinen Helena , FL <i>matematiikka, fysiikka, kemia</i>	050 587 7856	helena.konttinen@edu.kempele.fi
Konttinen Pasi , FM <i>matematiikka, fysiikka, kemia</i>	050 599 3917	pasi.konttinen@edu.kempele.fi
Kunnas Janne , FM <i>äidinkieli ja kirjallisuus, filosofia</i>	040 551 8782	janne.kunnas@edu.kempele.fi
Könönen Elina , KM <i>musiikki</i>	041 438 4330	elina.kononen@edu.kempele.fi
Lieslehto Helka-Maaria , FM <i>äidinkieli ja kirjallisuus</i>	050 498 9816	helka-maaria.lieslehto@edu.kempele.fi
Loukonen Jaakko , VTL	041 458 8554	jaakko.loukonen@edu.kempele.fi

psykologia, filosofia

Masalin Helena , FM <i>venäjä</i>	050 316 9475	helena.masalin@edu.kempele.fi
Mustonen Reijo , KUVO <i>kuvataide, mediat</i>	041 462 5222	reijo.mustonen@edu.kempele.fi
Nurmesniemi Aki , FM <i>maantiede, biologia</i>	040 715 9650	aki.nurmesniemi@edu.kempele.fi
Paananen Sami , FM <i>historia, yhteiskuntaoppi</i>	040 545 6841	sami.paananen@edu.kempele.fi
Pihlajaniemi Eerika , FM <i>ruotsi, saksa</i>	040 701 8676	eerika.pihlajaniemi@edu.kempele.fi
Pirinen Liisa , FM <i>englanti, saksa</i>	050 582 9642	liisa.pirinen@edu.kempele.fi
Santaniemi Merja , FT <i>maantiede, biologia, terveystieto</i>	040 564 4143	merja.santaniemi@edu.kempele.fi
Similä Jouni , FM <i>historia, yhteiskuntaoppi, maailmankansalainen</i>	040 535 9589	jouni.simila@edu.kempele.fi
Takalahti Kaisu , opinto-ohjaaja <i>opinto-ohjaus</i>	044 582 1563	kaisu.takalahti@edu.kempele.fi
Talonen Eero , FM <i>ruotsi</i>	050 570 0371	eero.talonen@edu.kempele.fi
Taskila Riitta , FM <i>ruotsi, saksa</i>	040 530 5217	riitta.taskila@edu.kempele.fi
Toukolainen Kalevi , FM <i>äidinkieli ja kirjallisuus</i>	044 054 3849	kalevi.toukolainen@edu.kempele.fi
Vähäsalo Manu , FM <i>uskonto, historia, filosofia</i>	050 378 6244	manu.vahasalo@edu.kempele.fi
Vänskä Virpi <i>ranska</i>	045 636 2020	virpi.vanska@edu.kempele.fi
Weissenfelt Marjo , FM <i>kemia, matematiikka, virkavapaalla, sijaisena</i>	050 409 1216	marjo.weissenfelt@edu.kempele.fi
Niittylampi Sari , FM	040 750 0041	sari.niittylampi@edu.kempele.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Inkala Juha kalustonkorjaaja-vahtimestari	050 463 6435	juha.inkala@kempele.fi
Jauhonen Petri kiinteistöhoitaja	050 463 6528	
Pussila Jaana kokki (D-talo)	050 316 9422	
Räisänen Jaana laitoshuoltaja	044 497 2615	
Honkanen Laila laitoshuoltaja	044 497 2615	
Kalaja Eija terveydenhoitaja	050 463 6380	eija.kalaja@kempele.fi
Raunio Kaarina hammaslääkäri	050 463 6304	
Kiiskilä Jenni kuraattori	050 592 1906	jenni.kiiskila@kempele.fi
Junnikkala Pauliina psykologi	050 316 3760	pauliina.junnikkala@kempele.fi

PALVELUITA

TERVEYDENHUOLTO

Terveydenhoitaja Eija Kalaja on tavattavissa ma–pe kirkonkylän yhtenäiskoululla, D-talossa, th.tila 1, p. 050 463 6380

S-posti: eija.kalaja@kempele.fi. Minut tavoittaa myös Wilman kautta.

Terveydenhoitajan- ja lääkärintarkastus tehdään kaikille 2. vuoden opiskelijoille.

Lääkärin vastaanottoa vaativa sairaanhoito suositellaan hoitamaan oman kotipaikkakunnan terveyskeskuksessa.

Avoimet vastaanotot terveydenhoitajalle (ei ajanvarausta) ma–pe klo 11.30–12.30.

LUKIOLAISTEN HAMMASHOITO

Hammashoito on maksutonta alle 18-vuotiaille.

Opiskelijat voivat varata itse hammashoitoajan terveyskeskuksen hammashoitolasta. Suositeltu tarkastusväli on 1–2 vuotta.

Ulkopaikkakuntalaisia opiskelijoita kehoitetaan hakeutumaan hammashoitoon ensisijaisesti oman kotipaikkakunnan terveyskeskukseen.

15 vuotta täyttäneiltä peritään **51,40 euron** sakkomaksu käyttämättä jätetystä varatusta hoitoajasta.

Ajanvaraus: ma–to klo 7.30–16.00, pe 7.30–15.00, p. **08 558 72170**.

KURAATTORI

Kuraattori ottaa vastaan lukiolaisia maanantaisin. Keskusteluajan voi varata puhelimitse p. **050 592 1906**, sähköpostitse jenni.kiiskila@kempele.fi tai **Wilman** kautta. Kuraattorin puhelinaika on päivittäin klo 11.30–12.30.

Keskustelemaan voi tulla erilaisissa opiskelun ja elämän pulmatilanteissa, esimerkiksi kun

- opiskelu ei suju tai opiskelijalla on opiskelupaineita
- opiskelija kokee olonsa väsyneeksi, ahdistuneeksi, stressaantuneeksi tai häntä jännittää
- elämässä tapahtuu suuria muutoksia
- opiskelija tarvitsee tukea ihmissuhteissa (perhe, kaverit, seurustelu)
- opiskelija tarvitsee tukea asumiseen tai raha-asioihin liittyen.

Keskustelut ovat aina luottamuksellisia ja vapaaehtoisia. Yhdessä voimme miettiä ratkaisuja ja selviytymiskeinoja.

Ota yhteyttä jo silloin, kun ongelmat ovat pieniä!

PSYKOLOGI

Psykologin työ on osa kouluterveydenhuollon työtä ja lukiolaisille maksutonta. Voit tulla keskustelemaan psykologin vastaanotolle, jos sinulla on esimerkiksi

- ahdistusta, esiintymisjännitystä, stressiä
- tunnet olosi masentuneeksi
- elämässäsi on kriisitilanne
- tarvitset tukea ihmissuhteissa
- sinulla on oppimisvaikeuksia tai tarvitset apua opiskeluteknisiin asioihin.

Psykologin puhelinaika on päivittäin klo 11.30–12.30, p. **050 316 3760**.

Voit ottaa yhteyttä sähköpostilla pauliina.junnikkala@kempele.fi.

Ota rohkeasti yhteyttä!

TIETOTORI

Lähikirjasto-koulukirjasto Tietotori sijaitsee Kirkonkylän koulukeskuksessa, samassa rakennuksessa lukion kanssa, osoitteessa Koulutie 4B, p. 044 497 2308. Samoissa tiloissa toimii myös Tietotorin lasten- ja nuortentalo. Tietotorin kirjasto tarjoaa lukiolaisille viihtyisän lukutilan sekä pienehkön (noin 3000 nidettä) kokoelman aikuisten kauno- ja tietokirjallisuutta. Opiskelijat (kuten myös kaikki muutkin kirjaston asiakkaat) voivat maksutta varata ja tilata aineistoa muista OUTI-kirjastoista noudettavaksi Tietotorilta, hyllyssä olevan aineiston toimitusaika on noin viikko. Tietotorin kirjaston kautta voi myös tilata maksutta aikakauslehtien artikkelikopioita Varastokirjastosta, artikkelien toimitusaika on yleensä 1–2 päivää. Lainat voi uusia kirjaston tiskillä, puhelimitse tai kirjastosta henkilökohtaisesti saatavan salanumeron avulla Internetissä www.outikirjastot.fi. Tietotorilta lainatun aineiston voi palauttaa maksutta mihin tahansa OUTI-kirjastoon ja päinvastoin. Lukion aloittaville on syyslukukauden alkupuolelle merkitty TIE1-kurssi, joka sisältää tiedonhaun opetusta eli perehtymistä eri tietokantoihin. Tämän lisäksi OP2-kurssilla mietitään, mitä tutkielman teko vaatii ja mitkä ovat hyvän tutkielman tunnuspiirteet. Sen lisäksi kurssilla harjoitellaan tutkielman tekoa eri tiedonlähteitä käyttäen. Kurssien järjestelyistä vastaavat **Kaisu Takalahti** ja **Lotta Hynninen**.

Tietotorin kirjaston aukioloajat ma klo 11–16 (lisäksi omatoimikirjastona klo 17–20, yhtä aikaa nuorisotoimen nuorten vuoron kanssa), ti suljettu, ke klo 11–16, to suljettu, pe klo 11–15.

NUORISOPALVELUT

Nuorisotyö koulussa. Nuoriso-ohjaajat järjestävät lukiolla ryhmäyttämisiä, tapahtumia, tempauksia sekä erilaisia osallisuus- ja teematuokioita sekä vapaaehtoistyön kurssin.

Talotoiminta perustuu yhdessä toimimiseen. Nuortentalo Tietotori toimii samassa rakennuksessa lukion kanssa. Ja toinen nuortentalo sijaitsee Akatemian uudessa tilassa osoitteessa Honkasentie 15. Talotoiminta on tarkoitettu 13–17-vuotiaille nuorille. K-18-illat jatkuvat osoitteessa Honkasentie 15. Ohjaajat taloilla ovat nuoria varten. He auttavat, opastavat ja ohjaavat nuoria.

Etsivä nuorisotyö on suunnattu 15–28-vuotiaille nuorille. Työn tarkoituksena on auttaa ja antaa tietoa eri palveluista ja mahdollisuuksista esimerkiksi opiskeluun, työnhakuun, asumiseen, toimeentuloon, vapaa-aikaan tai terveyteen liittyen. Palvelu on luottamuksellista. Etsivän nuorisotyöntekijän kanssa voi käydä juttelemassa mielen päällä olevista asioista, tai työntekijä voi lähteä ihan konkreettisesti kanssasi hoitamaan erilaisia asioita, kuten asioimaan virastoissa yms.

Nuorten foorumi on lukion sekä yhtenäiskoulujen opiskelija- ja oppilaskunnista muodostunut kokoonpano. Nuoret kokoontuvat keskustelemaan nuorten osallisuudesta ja nuorten asioista.

Pikkuparlamentti koostuu ala- ja yhtenäiskoulujen sekä lukion oppilaista ja opiskelijoista. Pikkuparlamentti toimii nuorten keskustelufoorumina ja vahvistaa nuorten omia vaikutusmahdollisuuksia.

Tarkempia aukioloaikoja, päivämääriä, yhteystietoja ja muita tietoja nuorisopalvelusta:

www.kempele.fi/vapaa-aika-ja-liikunta/nuorisopalvelut/

OPINTOTUKI

Mitä se on?

Opintotuki koostuu opintorahasta ja valtion takaamasta opintolainasta. Opintorahaa ei opiskelijan tarvitse maksaa takaisin. Opintoraha on veronalaista tuloa. Jos opintorahasi on vähintään 170 euroa kuukaudessa, Kela tekee siitä automaattisesti 10 %:n suuruisen ennakonpidätyksen. Jos opintorahasi on alle 170 euroa kuukaudessa, Kela ei tee siitä automaattisesti ennakonpidätystä.

Opintolainan takaa valtio, mutta korosta ja muista lainaehdoista sopivat pankki ja opiskelija. Opintolaina maksetaan takaisin korkoineen. Sovi opintolainan korosta ja takaisinmaksu-aikataulusta pankkisi kanssa.

Opintolainan valtiontakaus myönnetään täysimääräisesti, mutta pankista voi nostaa pienemmänkin erän tai lainan voi jättää käyttämättä.

Kuka sitä saa?

Opintotukea voi saada päätoimisesti opiskeleva ja taloudellisen tuen tarpeessa oleva opiskelija. Myös lukiolaiset kuuluvat opintotuen piiriin. Kun lukiolainen on täyttänyt 17 vuotta, hän voi seuraavan kuun alusta lähtien saada opintotukea.

Opintotuen saamiseen vaikuttavat opiskelijan ja/tai hänen vanhempiensa tulot ja varallisuus.

Opintotuen saamisen ehtona on, että opiskelija suorittaa lukukauden aikana vähintään kymmenen kurssia. Opiskelijalla on oikeus opintotukeen kurssien määrästä riippumatta myös sellaisen lukukauden aikana, jona hän osallistuu vähintään kahteen ylioppilastutkintoon kuuluvaan kokeeseen.

Opiskelija, joka ylioppilastutkinnon suoritettuaan korottaa arvosanojaan tai suorittaa uusia arvosanoja, ei ole oikeutettu opintotukeen.

Kuinka paljon sitä saa?

Vanhempien luona asuvalle 17–19-vuotiaalle opintotuki on 38,66 € / kk. Tukea voidaan alentaa tai korottaa vanhempien tulojen perusteella 0–97,67 €. Itsenäisesti asuvalle 17-vuotiaalle opintotuki on 101,74 € / kk. Tukea voidaan alentaa tai korottaa vanhempien tulojen perusteella 0–203,48 € / kk. Itsenäisesti asuvalle 18–19-vuotiaalle opintotuki on 250,28 € / kk. Tukea voidaan alentaa tai korottaa vanhempien tulojen perusteella 0–250,28 € / kk.

Opintoraha maksetaan kuukausittain opiskelijan pankkitilille kuukauden 4. päivänä tai sitä seuraavana pankkipäivänä. Jos kuukauden 4. päivä on esimerkiksi lauantai, tuki tulee maanantaina.

Miten sitä haetaan?

Opintotukea haetaan verkossa **www.kela.fi/opintotuki**. Asiointipalveluun kirjaudutaan verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella. Vaihtoehtoisesti voit täyttää ja tulostaa opintotukihakemuksen ja postittaa sen liitteineen Kelaan tai tuoda ne omaan oppilaitokseesi, jolloin hakemus jätetään opinto-ohjaajalle. Hakemus kannattaa tehdä hyvissä ajoin. Hakemusten normaali käsittely Kelalla kestää noin kuukauden, syksyn ruuhka-aikana se voi kestää kauemmin. Opintotuki haetaan ensimmäisellä hakukerralla koko opiskeluajaksi.

Mistä saa lisätietoja?

Opinto-ohjaaja neuvoo sinua opintotukiasioissa, ja tietoa tarjoaa myös osoite **www.kela.fi/opiskelijat**.

Ohje: Lue tarkoin saamasi opintotukipäätöksen teksti ja toimi sen mukaisesti.

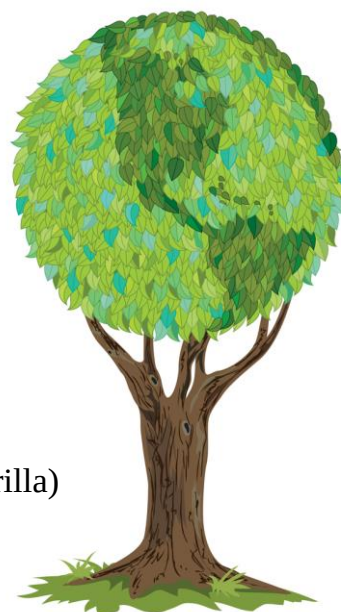
AIKOJA

YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Syksy 2017 (SK = sähköinen koe)

ma	11.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä, kuullunymmärtäminen
ti	12.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä, kuullunymmärtäminen
englanti, venäjä
pe	15.9.	äidinkieli, tekstitaidon koe
ma	18.9.	psykologia (SK), filosofia (SK), historia (SK), fysiikka, biologia
ke	20.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
pe	22.9.	ruotsi, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (SK)
ma	25.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
ke	27.9.	äidinkieli, esseekoe
pe	29.9.	uskonto (SK), elämänkatsomustieto (SK),
yhteiskuntaoppi (SK), kemia, maantiede (SK),
terveystieto (SK)
ma	2.10.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä, kirjallinen osa
englanti, venäjä, ranska (SK), saksa (SK)

Kevät 2018 (kokeet sähköisiä, ellei toisin mainittu)

ma	12.2.	äidinkieli, tekstitaidon koe (paperilla)
ke	14.2.	venäjä, lyhyt oppimäärä, kuullun ymmärtäminen (paperilla)
ma	12.3.	äidinkieli, esseekoe (paperilla)
ke	14.3.	uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi,
kemia (paperilla), maantiede, terveystieto
pe	16.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ma	19.3.	ruotsi, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke	21.3.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka (paperilla), biologia
pe	23.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä, venäjä (paperilla)
ma	26.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä (paperilla)

OPPITUNNIT

1.	oppitunti	8.15–9.30
2.	oppitunti	9.45–11.00
	ruokatunti	
3.	oppitunti	11.40–12.55
4.	oppitunti	13.10–14.25
5.	oppitunti	14.35–15.50

Päivänavaukset ke ja pe klo 9.45. Ryhmänohjaus tiistaisin klo 9.30–9.45.

JAKSOT, KOEPÄIVÄT, KOKEEN PALAUTUKSET

Jaksot

1. jakso	to	10.8.2017	–	ma	2.10.2017	38 pv
2. jakso	ti	3.10.2017	–	ke	29.11.2017	37 pv
3. jakso	to	30.11.2017	–	ti	6.2.2018	38 pv
4. jakso	ke	7.2.2018	–	ma	9.4.2018	37 pv
5. jakso	ti	10.4.2018	–	la	2.6.2018	38 pv
						yht.188 pv

Koepäivät

1. jakso	ma	25.9.	–	ma	2.10.
2. jakso	ke	22.11.	–	ke	29.11.
3. jakso	ti	30.1.	–	ti	6.2.
4. jakso	to	29.3.	–	ma	9.4.
5. jakso	pe	25.5.	–	to	31.5.

Kokeen palautukset

ke	18.10.
ke	13.12.
ke	21.2.
ke	18.4.
pe	1.6.

UUSINNAT ja HYVÄKSYTYN KOROTUS

Uusintakuulustelut

1. to 24.8. klo 8–11
2. to 19.10. klo 8–11
3. to 18.1. klo 8–11
3. to 1.3. klo 8–11
4. to 3.5. klo 8–11

Hyväksytyn kurssiarvosanan korotuskuulustelu

to 18.1. klo 8–11 (korotus ei koske 1.vuoden opiskelijoita)

KALENTERI

elo

1	
2	
3	
4	
5	
6	<i>su</i>
7	
8	
9	
10	1. jakso , syyskirkko klo 10.30
11	
12	
13	<i>su</i>
14	
15	
16	
17	koulukuvaus
18	koulukuvaus
19	
20	<i>su</i>
21	
22	
23	liikunnallinen iltapäivä, ekojen vanhempainilta klo 18
24	uusintakuulustelu klo 8–11
25	
26	
27	<i>su</i>
28	
29	
30	
31	

syys

1	
2	
3	<i>su</i>
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	<i>su</i>
11	yo-kuuntelu: vieras kieli, pitkä
12	yo-kuuntelu: lyhyet kielet, englanti, venäjä
13	
14	
15	yo: äidinkieli, tekstitaidon koe
16	
17	<i>su</i>
18	yo: psykologia (SK), filosofia (SK), historia (SK), fysiikka, biologia
19	
20	yo: vieras kieli, pitkä
21	
22	yo: ruotsi (SK)
23	
24	<i>su</i>
25	koepäivä, yo: matematiikka
26	koepäivä
27	koepäivä, yo: äidinkieli, essee
28	koepäivä
29	koepäivä, yo: uskonto (SK), elämänkatsomustieto (SK), yhteiskuntaoppi (SK), kemia, maantiede (SK), terveystieto (SK)
30	

loka

marras

1 *su*
2 koepäivä, yo: lyhyet kielet,
englanti, ranska (SK), saksa (SK)
3 **2. jakso**

4
5
6
7
8 *su*
9
10
11 kokeiden palautus

12
13
14
15 *su*
16
17
18
19 uusintakuulustelu klo 8–11

20
21
22 *su*
23 syyslomaviikko

24
25
26
27
28
29 *su*

30
31

1 Abi-päivät Linnanmaalla

2
3
4
5 *su*

6
7
8
9

10
11
12 *su*

13
14
15
16

17
18
19 *su*

20
21
22 koepäivä
23 koepäivä
24 koepäivä

25
26 *su*
27 koepäivä
28 koepäivä
29 koepäivä

30 **3. jakso**

joulu

tammi

1	
2	
3	<i>su</i>
4	
5	itsenäisyysjuhla & syksyn lakkiaiset klo 13
6	itsenäisyyspäivä
7	
8	
9	
10	<i>su</i>
11	
12	
13	kokeiden palautus
14	
15	
16	
17	<i>su</i>
18	
19	
20	
21	joulujuhlakirkko klo 23
22	joululoma alkaa
23	
24	<i>su</i>
25	joulupäivä
26	tapaninpäivä
27	
28	
29	
30	
31	<i>su</i>

1	
2	
3	
4	
5	
6	loppiainen, joululoma päättyy
7	<i>su</i>
8	kevätlukukausi alkaa
9	
10	
11	
12	
13	
14	<i>su</i>
15	
16	
17	
18	hyväksytyn kurssiarvosanan korotuskuulustelu klo 8–11
19	
20	
21	<i>su</i>
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	<i>su</i>
29	
30	koepäivä
31	koepäivä

helmi

- 1 koepäivä
- 2 koepäivä
- 3
- 4 *su*
- 5 koepäivä
- 6 koepäivä
- 7 **4. jakso**
- 8
- 9
- 10
- 11 *su*
- 12 yo: äidinkieli, tekstitaidon koe (paperilla)
- 13
- 14 yo-kuuntelu: lyhyet kielet, venäjä
- 15 penkinpainajaispäivä
- 16 vanhojenpäivä
- 17
- 18 *su*
- 19
- 20
- 21 kokeiden palautus
- 22
- 23
- 24
- 25 *su*
- 26
- 27
- 28

maalis

- 1 uusintakuulustelu
- 2
- 3
- 4 *su*
- 5 talvilomaviikko
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11 *su*
- 12 yo: äidinkieli, essee (paperilla)
- 13
- 14 yo: uskonto, elämänkatsomus-tieto, yhteiskuntaoppi, kemia (paperilla), maantiede, terveystieto
- 15
- 16 yo: pitkät kielet
- 17
- 18 *su*
- 19 yo: ruotsi
- 20
- 21 yo: psykologia, filosofia, historia, fysiikka (paperilla), biologia
- 22
- 23 yo: lyhyet kielet, englanti, saksa, venäjä (paperilla)
- 24
- 25 *su*
- 26 yo: matematiikka (paperilla)
- 27
- 28
- 29 koepäivä
- 30 pitkäperjantai
- 31

huhti

1	<i>su</i>
2	2. pääsiäispäivä
3	koepäivä
4	koepäivä
5	koepäivä
6	koepäivä
7	
8	<i>su</i>
9	koepäivä
10	5. jakso
11	
12	
13	
14	
15	<i>su</i>
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	<i>su</i>
23	
24	
25	kokeiden palautus
26	
27	
28	
29	<i>su</i>
30	vapaapäivä

touko

1	vappu
2	
3	uusintakuulustelu
4	
5	
6	<i>su</i>
7	
8	
9	
10	helatorstai
11	
12	
13	<i>su</i>
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	<i>su</i>
21	
22	
23	
24	
25	koepäivä
26	koepäivä (Huom. lauantai)
27	<i>su</i>
28	koepäivä
29	koepäivä
30	koepäivä
31	koepäivä

kesä

1	kokeiden palautus
2	lakkiaiset

OPINTOSUUNNITELMA

2016 tai sen jälkeen aloittaneille opiskelijoille

YMPYRÖI VALITSEMASI KURSSIN NUMERO	(Katso kurssiavaimesta sisältö)		
Pakolliset kurssit on alleviivattu ja lihavoitu. <i>Paikalliset kurssit</i> kursivoitu.	Suositeltava suoritusjärjestys ja -aika		
PAKOLLISET JA SYVENTÄVÄT KURSSIT	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	<u>1</u> 10 <u>2</u> 11 13	<u>3</u> 7 <u>4</u> <u>5</u> 12 13	<u>6</u> 7 9 8 13
RUOTSI [B1-kieli]	8 <u>1</u> <u>2</u>	<u>3</u> <u>4</u> <u>5</u> 6 9 10	[6] 7 11
ENGLANTI [A-kieli]	9 <u>1</u> [9] <u>2</u> <u>3</u>	<u>4</u> 11 <u>5</u> [8] <u>6</u> [7]	7 12 8 10
B2-KIELI * : saksa, ranska, venäjä	1 2 3	4 5 6	7 8 9
B3-KIELI * : saksa, ranska, venäjä	1 2 3	4 5 6	7 8 9
PITKÄ MATEMATIIKKA	<u>Y1</u> 16 <u>2</u> <u>3</u> 11 <u>4</u>	<u>5</u> <u>6</u> <u>7</u> 15 <u>8</u> 12	<u>9</u> <u>10</u> 13 17 14
LYHYT MATEMATIIKKA	<u>Y1</u> 10 <u>2</u> <u>3</u>	<u>4</u> <u>5</u> 7	<u>6</u> 8 9
BIOLOGIA	<u>1</u> 3	<u>2</u> 4 7	5 6
MAANTIEDE	<u>1</u>	2 3	4 5
FYSIIKKA	<u>1</u> 2 3	4 5 6	9 7 8
KEMIA	<u>1</u> 2	2 3 4 7	5 6
EVANKELISLUTERILAINEN USKONTO	<u>1</u> [8] [9]	<u>2</u> 3 6 [8] [9]	4 5 7 [8] [9]
ORTODOKSINEN USKONTO	<u>1</u> <u>2</u>	3 4	5 6
ELÄMÄNKATSOMUSTIETO	<u>1</u> <u>2</u>	3 4	5 6
FILOSOFIA	<u>1</u>	<u>2</u> 4	3 5
HISTORIA	<u>1</u> <u>2</u>	5 <u>3</u> 6 4	8 7
YHTEISKUNTAOPPI	<u>1</u> [6]	<u>2</u> 4 6	<u>3</u> 5
PSYKOLOGIA	<u>1</u> 2	6 3	4 5 7
MUSIIKKI	<u>1</u> 3 5 7	<u>2</u> 4 6	8 6
KUVATAIDE	<u>1</u> 4 5 6	<u>2</u> 3 5 6	6 7
LIIKUNTA	<u>1</u> 3 (8 - 10)	<u>2</u> 4 6 7 (8 - 10)	5 (8 - 10)
TERVEYSTIETO	<u>1</u>	2	3 4
OPINTO-OHJAUS	<u>1</u>	<u>2</u> (½-kurssia)	<u>2</u> (½-kurssia)
SOVELTAVAT KURSSIT			
(Soveltavat kurssit järjestetään, mikäli riittävä määrä opiskelijoita ilmoittautuu kurssille ja koululla on resursseja.)			
VIESTINTÄ- JA MEDIAOSAAMINEN			
TIETOTEKNIikka	1 2	3 4	
MEDIAT		1 2	
KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KULTT. TUNT.			
MAAILMANKANSALAINEN		1	
KANSAINVÄLISYYSPROJEKTI		1	1
HYVINVOINTI JA TURVALLISUUS			
RYHMÄNOHJAUS	1(½)	1(½)	1(½)
TUTOROINTI		1(½)	1(½)
MEIDÄN LUKIO	1	1	1
KANSALAISEN TURVA		1	1

Sivistys **kasvaa ymmärtämisestä**

KEMPELEEN LUKIO
Koulutie 4 B
90440 KEMPELE

kanslia 050 316 9593
rehtori 050 568 1915
www.kempele.fi/lukio